

Pielęgniarki z większymi uprawnieniami »15

W Tuskulanach uczczono ofiary sowieckich represji »18-19

W jakiej kondycji jest polskie kino? »21

Pułap cen paliw na Litwie »22

Trzy wiece w Wilnie ws. migracji. Politycy zdobywają punkty, policja w pogotowiu

W Wilnie w sobotę mają odbyć się trzy wiece dotyczące migracji. Ich uczestnicy zajmują diametralnie różne pozycje wobec tego zjawiska. Policja jest postawiona w stan gotowości. Zdaniem analityków temat migracji będzie dominował w wyborach samorządowych w Wilnie i Kownie. »6-7

Rosja znowu groziła atakami na Litwę

»12-13

Dzień Nauczyciela – 40 lat przy tablicy

»14

**KURIER
WILEŃSKI**

Ukazuje się
od 1 lipca 1953 r.

Birbynių g. 4a,
LT-02121 Vilnius,
Lietuvos Respublika,
tel. +370 526 084 44

Redaktor naczelny:
Robert Mickiewicz
(redaktor@kurierwileński.lt)

Zastępcy red. naczelny:
Brygita Łapszewicz
(b.lapszewicz@kurierwileński.lt)
Apolinary Klonowski
(ds. online)
(a.klonowski@kurierwileński.lt)

Dziennikarze:
Honorata Adamowicz,
Justyna Giedroń,
Rajmund Klonowski,
Antoni Radczenko,
Marian Paluszkiwicz
— fotoreporter.

Dział Promocji i Kolportażu:
Andrzej Podworski
— prenumerata
(tel. +370 685 040 84,
kolport@kurierwileński.lt)
i reklama
(tel. +370 5 260 84 44,
reklama@kurierwileński.lt).

Dział Online:
Janina Jarosz,
Jolanta Balkiewicz,
Apolinary Klonowski.

Skład i łamanie: Halina Taukin

Wydawca: VŠĮ „Kurier Wileński”

Druk: VŠĮ „Vilnijos žodis”

Nakład: 1400 egz.

Materiałów niezamówionych redakcja nie zwraca. Redakcja zastrzega sobie prawo do skracania i adiacji tekstów. Za treść ogłoszeń redakcja nie odpowiada. Opinie Czytelników zawarte w ich listach nie zawsze są zbieżne z opinią redakcji.

DZIENNIK NALEŻY DO
EUROPEJSKIEGO STOWARZYSZENIA
GAZET CODZIENNYCH
MNIĘJSZOCI NARODOWYCH

MIDAS

Fundacja
**POMOC POLAKOM
NA WSCHODZIE**
im. Jana Olszewskiego

MRF MEDIJŲ
REMIMO
FONDAS

sprawowania opieki Senatu Rzeczypospolitej Polskiej nad Polonią i Polakami za granicą w 2026 roku.

Publikacje wyrażają jedynie poglądy autorów i nie mogą być utożsamiane z oficjalnym stanowiskiem Ministerstwa Spraw Zagranicznych RP ani Fundacji „Pomoc Polakom na Wschodzie” im. Jana Olszewskiego.

Pierwszy zagraniczny Botanic Five odbędzie się w Kownie. Polska inicjatywa debiutuje na Litwie

18 października 2026 r. w Ogrodzie Botanicznym Uniwersytetu Witolda Wielkiego w Kownie odbędzie się Botanic Five Kaunas 2026 — pierwsza zagraniczna edycja rozwijanego od dziesięciu lat w Polsce projektu Botaniczna Piątka.

Historia wydarzenia rozpoczęła się latem 2016 r. w Ogrodzie Botanicznym UAM w Poznaniu. W kolejnych latach projekt rozwijał się w następnych polskich ogrodach botanicznych i arboretach. W 2026 r. wydarzenia odbywają się już w 13 takich lokalizacjach w Polsce, a Kowno będzie pierwszym miejscem poza granicami kraju.

Botanic Five nie jest skierowany wyłącznie do biegaczy. Uczestnicy pokonują 5-kilometrową trasę na terenie ogrodu botanicznego, ale mogą zrobić to we własnym

tempie — biegając, maszerując, łącząc bieg z marszem lub po prostu spacerując. Ideą projektu jest połączenie ruchu z odkrywaniem ogrodów i doświadczeniem natury.

„Od początku zależało nam na tym, żeby pięć kilometrów było dystansem, a nie deklaracją, że trzeba być biegaczem. Najważniejsze jest doświadczenie ogrodu, ruch i możliwość odkrycia tego miejsca w nieco inny sposób. Po dziesięciu latach rozwoju projektu w Polsce przyszedł czas na pierwszy krok zagraniczny i bardzo się cieszymy, że wykonamy go właśnie na Litwie” — mówi Marcin Stachowiak, organizator Botanic Five.

W Kownie uczestnicy 5 km będą mogli wybrać jedną z dwóch grup. Zielona wystartuje o godz. 10:00 i będzie miała 75 min. na pokonanie trasy. Żółta wystartuje o godz. 11:15, z limitem 45 min. Od godz. 12:30 rozpoczną się wydarzenia dla dzieci na dystansach 150, 300, 500 i 1 000 m. Każdy uczestnik, który ukończy swój dystans, otrzyma pamiątkowy medal.

Pierwsza litewska edycja organizowana jest we współpracy z VDU Botanikos sodas w Kownie. Wydarzenie zostało również objęte patronatem Ambasady Rzeczypospolitej Polskiej w Wilnie. ■

BOTANIC FIVE KAUNAS 2026

18 października 2026 | VDU Botanikos sodas, Kowno
5 km + wydarzenia dla dzieci
Rejestracja: <https://in.njuko.com/botanic-five>

Podzielamy ból, składając wyrazy głębokiego współczucia
Rektorowi Uniwersytetu Trzeciego Wieku Profesorowi

Ryszardowi Kuźmo

z powodu tragicznej śmierci wnuka **Dariusza**

Słuchacze PUTW w Wilnie

■ Rys. Władysław Mickiewicz

Czytelniku, zgłoś swojego kandydata!

W Plebiscycie Czytelników „Kuriera Wileńskiego” „Polak Roku 2026” ruszył pierwszy etap, etap zgłaszania.

Zgłosić kandydata do tytułu „Polaka Roku 2026” może każdy dowolną drogą: pocztą lub na e-mail reklama@kurierwilenski.lt.

Zgłosić można dowolną liczbę nazwisk, ale musi być podane uzasadnienie. Ze zgłoszeń Kapituła Plebiscytu wybierze dziesiątkę finalistów, którzy zawalczą o tytuł „Polaka Roku”.

Nie czekaj, **zgłoszenia są przyjmowane do 31 października tego roku!**

Plebiscyt Czytelników „Kuriera Wileńskiego” „Polak Roku” honoruje szczególnie zasłużonych dla polskości na Litwie w dziedzinie oświaty, kultury, duchowości, nauki czy innej.

Po trafieniu na listę dziesięciu finalistów, nominat musi zdobyć najwięcej łącznie głosów Kapituły Plebiscytu oraz Czytelników.

Zwycięzca będzie ogłoszony i nagrodzony na początku roku 2027.

Imieniny

1 października

Ariela, Bawona, Danuty, Jana, Julii, Krescencjusza, Maksyma, Romana, Remigiusza

2 października

Aleksandra, Antoniego, Berengara, Eleuterii, Stanimira, Ursycyna, Teofila

Cytat dnia

„Rosja przystąpiła do zmasowanych ataków na infrastrukturę energetyczną. Tej nocy raketami i dronami zaatakowano obiekty energetyczne w Kijowie, obwodzie kijowskim i innych regionach. Od lata praktycznie nie było dnia, w którym wróg nie atakowałby infrastruktury energetycznej. Jednak tak zmasowany i złożony atak miał miejsce po raz pierwszy od końca poprzedniego sezonu grzewczego. W wyniku nocnego ataku doszło do uszkodzeń i zniszczeń” – napisał sieciach społecznościowych premier ukraińskiego rządu Serhij Korecki.

Liczba dnia 119 proc.

– tyle zgodnie z danymi urzędu statystycznego INSEE wynosi dług publiczny Francji. Tym samym osiągnął rekordową wysokość PKB i jest największy od 1946 roku.

Przy Szkole Podstawowej w Kiwiskach otwarto nowoczesną przestrzeń sportową

25 września przy Szkole Podstawowej w Kiwiskach odbyło się uroczyste otwarcie nowego stadionu. Nowoczesna przestrzeń sportowa nie tylko poprawiła warunki wychowania fizycznego w szkole, ale także dała całej lokalnej społeczności wspaniałe miejsce do jakościowych treningów i aktywnego wypoczynku na świeżym powietrzu.

Przecięcia wstęgi dokonał mer Samorządu Rejonu Wileńskiego Robert Duchniewicz, symbolicznie otwierając drogę do nowego etapu ruchu, promocji zdrowia i sukcesów sportowych regionu kiwiskiego. W swoim przemówieniu powitalnym mer podziękował wszystkim, którzy przyczynili się do szybkiej realizacji tego projektu – zarówno zespołowi samorządu, jak i samej społeczności szkolnej. Podkreślił on również, że największej wartości projektu nie mierzy się w kategoriach finansowych, lecz w żywotności społeczności.

„Kiwiszki to dynamicznie rozwijająca się, aktywna miejscowość, dlatego musimy zapewnić, aby rodziny i dzieci miały tu najlepsze warunki do uprawiania sportu i spędzania czasu bliżej domu. Samorząd zainwestował w ten projekt 300 tysięcy euro. Wierzę jednak, że prawdziwą wartością tego projektu nie są liczby, ale to, jak wiele dzieci będzie tu uprawiać sport, ile meczów zostanie rozegranych, ile przyjaźni się zawiąże i ile wspaniałych emocji zostanie tu przeżytych” – powiedział mer R. Duchniewicz.

Uroczystość uświetniły występy uczniów, a nową przestrzeń

Nowe boisko szkolne w Kiwiskach otwarte – przestrzeń do sportu, zdrowia i aktywnego spędzania czasu dla uczniów oraz całej lokalnej społeczności Fot. vrsa.lt

sportową i całą społeczność pobłogosławił proboszcz parafii św. Michała Archanioła w Rukojniach ks. Wacław Wołodkiewicz.

Zebrana społeczność szkolna nie ukrywała entuzjazmu – nowy stadion stał się długo wyczekiwanym prezentem dla mieszkańców całej gminy Szatarniki. Poprawiając infrastrukturę sportową placówek oświatowych, rozpoczęty w 2025 roku i ukończony w 2026 roku projekt nie tylko rozwiązał problem braku wysokiej jakości warunków wychowania fizyczne-

go, ale także znacząco uzupełnił przestrzeń publiczną całej gminy, tworząc atrakcyjne i bezpieczne miejsce dla aktywności społeczności i wydarzeń.

Na terenie o powierzchni prawie 2,6 tys. m² powstała w pełni bezpieczna, nowoczesna infrastruktura: uniwersalne boisko do koszykówki i siatkówki, strefa do siatkówki, boisko do piłki nożnej, dwutorowa bieżnia z nawierzchnią gumową, system drenażu oraz elementy małej architektury (ławki i kosze na śmieci). ■

W rejonie wileńskim uhonorowano pracowników sfery socjalnej

25 września w Centrum Kultury w Pogirach odbyły się obchody Litewskiego Dnia Pracownika Socjalnego, podczas których podziękowania i wyrazy uznania trafiły do ponad pół setki specjalistów z rejonu wileńskiego za ich codzienne zaangażowanie, empatię i pracę na rzecz mieszkańców.

Podkreślając kluczową rolę tej sfery, mer Samorządu Rejonu Wileńskiego Robert Duchniewicz zaznaczył: „Wasza praca to nie tylko stanowisko czy godziny pracy. To praca z człowiekiem – z jego troskami, trudnościami i często bardzo skomplikowanymi sytuacjami życiowymi.

I bardzo często to właśnie wy jesteście osobami, które jako pierwsze wysłuchają, pomogą, dadzą otuchy i pokażą, że nikt nie jest sam”. ■

Stronę przygotowano na podstawie informacji Samorządu Rejonu Wileńskiego

FINANSE Zyski banków na Litwie wzrosły w tym roku o 10 proc.

Banki działające na Litwie osiągnęły w pierwszej połowie bieżącego roku łączny zysk w wysokości 591 mln euro – o 10 proc. więcej niż w tym samym okresie ubiegłego roku (537 mln euro). Zysk osiągnęło 14 banków i oddziałów banków zagranicznych, a straty odnotowało pięć instytucji. Te ostatnie poniosły łącznie straty w wysokości 4,2 mln euro, poinformował Bank Litwy (LB). Zgodnie z komunikatem największy wzrost zysku ogółem odnotowała grupa Revolut – w pierwszym półroczu osiągnęła 146,7 mln euro, czyli o 42,5 proc. więcej niż rok wcześniej. Poza nią łączny zysk trzech największych banków wzrósł w skali roku o 6 proc., do 364 mln euro. Łączny zysk dziewięciu banków o mniejszym znaczeniu spadł o 33 proc., do prawie 5 mln euro, a sześciu oddziałów banków zagranicznych – o 9,3 proc., do 37 mln euro.

INNOWACJE LTOU wdroży technologie mające na celu wzmocnienie bezpieczeństwa na lotniskach

Spółka Lietuvos oro uostai (LTOU), zarządzająca lotniskami w Wilnie, Kownie i Palandze, planuje w przyszłym roku wdrożyć dwa rozwiązania technologiczne służące wzmocnieniu bezpieczeństwa – systemy monitorowania bezpieczeństwa oraz systemy wykrywania obiektów latających. Do połowy przyszłego roku planowane jest wdrożenie scentralizowanej platformy monitorującej systemy bezpieczeństwa infrastruktury lotniskowej, która pozwoli na monitorowanie różnych systemów w jednym środowisku, wcześniejsze wykrywanie potencjalnych zagrożeń oraz szybsze reagowanie na incydenty – poinformowała w środę 30 września firma LTOU. W przyszłym roku planowane jest również wdrożenie zaawansowanego, trójwarstwowego systemu

wykrywania bezzałogowych statków powietrznych i innych obiektów latających, który umożliwi wykrywanie i identyfikację obiektów latających w przestrzeni powietrznej wokół lotniska.

ARESztowanie W Turcji zatrzymano Neseta Kockara

W Turcji zatrzymano głównego udziałowca Novaturasa – jednej z największych firm turystycznych w krajach bałtyckich – tureckiego przedsiębiorcę z branży turystycznej Neseta Kockara, jak podał w środę 30 września portal „15min”, powołując się na tureckie media. Podaje się, że Kockar jest jednym z 18 przedsiębiorców zatrzymanych w ramach śledztwa prowadzonego przez organy ścigania w sprawie handlu narkotykami i prostytucji. Zatrzymano również dwóch byłych szefów samorządu kurortowego miasta Antalya. Podano, że organy ścigania przeprowadziły 37 przeszukań, z czego dwa miały miejsce na statkach. Kockar posiada 82,73 proc. akcji spółki Novaturas.

PREMIER Litwa gotowa przyjąć amerykańskich żołnierzy w ramach stałego rozmieszczenia

Litwa chciałaby stałego stacjonowania żołnierzy amerykańskich i jest gotowa za to zapłacić – twierdzi premier Mindaugas Sinkevičius. Premier powiedział, że omówił tę kwestię z amerykańskim wysłannikiem specjalnym do Mińska, Johnem Coale'em, który we wrześniu odwiedził Wilno. „Z pewnością poparliśmy to, gdyby oni (Amerykanie – BNS)

byli na to gotowi” – powiedział we wtorek 29 września w wywiadzie dla „Bloomberg” Sinkevičius przebywający w Brukseli. „Szczepnie mówiąc, dążymy do tego: spotkałem się ze specjalnym wysłannikiem Johnem Coale'em i powiedziałem mu – dobrze, naprawdę chcielibyśmy, aby żołnierze amerykańscy byli stacjonujący na stałe, i jesteśmy gotowi pokryć koszty, gdyby tak się stało” – powiedział. Obecnie żołnierze amerykańscy są rozmieszczeni w Litwie na zasadzie rotacji. Jak podała agencja BNS, po wznowieniu rotacji dwa bataliony żołnierzy amerykańskich przybędą do Litwy pod koniec października.

INWESTYCJE Tesonet nabył budynki dawnego szpitala na Zwierzynku

Grupa technologiczno-inwestycyjna Tesonet nabyła od firmy deweloperskiej Kenova Group, zarządzanej przez przedsiębiorców Norbertasa i Kęstutisa Faktorovič, budynki dawnego szpitala zakaźnego w prestiżowej dzielnicy Zwierzyniec w Wilnie. Jak poinformowała agencję BNS Evelina Žvinytė, kierowniczka ds. projektów strategicznych w Tesonet, rozważa się przeznaczenie nabytych budynków na cele edukacyjne. „Jednym z priorytetowych kierunków, które analizujemy, jest infrastruktura przeznaczona na potrzeby edukacji i kształcenia. Dostrzegamy potencjał tej wyjątkowej lokalizacji z perspektywy społecznej, dlatego obecnie aktywnie rozważamy możliwości realizacji takiej wizji” – powiedziała Žvinytė w komentarzu dla BNS. Według danych Centrum Rejestrów akcje spółki B1 Holding, która pośrednio zarządza terenem szpitala przy ulicy Birutės, zostały przeniesione na spółkę holdingową Tesonet Global 11 września.

Str. opr. Alicja Klonowska na podst. BNS, mat. pras., inf. wł.; Fot. ELTA; alicja.klonowska@kurierwilenski.lt

Trzy wiece w Wilnie w sprawie migracji. Analityk: „Politycy chcą zdobyć punkty”

Temat migracji od dłuższego czasu coraz częściej pojawia się w dyskusji publicznej. Zdaniem Matasa Baltrukevičiausa jest to naturalne, ponieważ zwiększa się liczba migrantów. Ten temat na pewno będzie dominował w wyborach samorządowych w Wilnie i Kownie.

Antoni Radczenko

W Wilnie, w najbliższą sobotę, mają odbyć się trzy wiece dotyczące migracji. Samorząd Miasta Wilna poinformował, że w godz. 13–16 na Placu Niepodległości przed Sejmem odbędzie się zgromadzenie popierające migrację. Organizatorzy przewidują udział do 300 osób. Z kolei w godz. 14–16 na Placu Vincasa Kudirki odbędzie się zgromadzenie przeciwko masowej imigracji, w którym ma uczestniczyć do 200 osób. Niemal w tym samym czasie, w pobliżu tego miejsca, przy budynkach oznaczonych numerami 14 i 16 przy Alei Giedymina, w godz. 13–16, odbędzie się zgromadzenie przeciwko rasizmowi. Organizatorzy przewidują udział do 400 osób.

SPOŁECZEŃSTWO ODCZUWA

Policja zapewnia, że jest przygotowana na zapobieganie wszelkim możliwym incydentom. „Policja jest przygotowana, zaplanowaliśmy odpowiednie siły. Szacujemy liczbę uczestników, oceniamy potencjalne zagrożenia oraz możliwość konfrontacji między uczestnikami różnych wieców. Wszystko zostanie odpowiednio przygotowane, a porządek publiczny będzie zapewniony. Do działań zostaną skierowani funkcjonariusze Służby Bezpieczeństwa Publicznego, a także policjanci. Utrzymujemy kontakt z organizatorami, wymieniamy się wszystkimi informacjami i przekazujemy im informacje dotyczące bezpieczeństwa” – powiedział we wtorek agencji ELTA szef Działu Komunikacji Departamentu Policji Ramūnas Matonis.

Matas Baltrukevičius, analityk powiązany z Wileńskim Instytutem Analizy Politycznej, sądzi,

Doradca prezydenta Vaidas Augustinavičius oświadczył, że migracja budzi silne emocje społeczne Fot. Josvydas Elinskas, ELTA

Organizatorem sobotniego wiecu przeciwko masowej migracji jest poseł i lider Narodowego Zjednoczenia poseł na Sejm RL Vytautas Sinica, który zapowiedział swój start na mera stolicy.

że dyskusje na temat migracji są czymś naturalnym.

– Liczba migrantów wzrosła. Na początku tygodnia był dobry komentarz Skirmantasa Bikelisa (Litewskie Centrum Nauk Socjologicznych – przyp. red.) na portalu LRT. Faktycznie, jest malowany obraz, że migracja stała się zjawiskiem masowym i w sposób znaczący zmienia sytuację demograficzną Litwy. Jesteśmy daleko od takiej sytuacji, ale musimy się zgodzić, że liczba migrantów zwiększyła się. Społeczeństwo to odczuwa. Czymś naturalnym jest, że kwestie

migracji i jej regulacji są dyskusyjne. Pewnym katalizatorem był incydent przy kowieńskim meczecie z 11 września, który rozpoczął nową falę dyskusji. Politycy chcą zdobyć punkty, dlatego proponują jedno lub drugie rozwiązanie – zaznacza w rozmowie z „Kurierem Wileńskim”.

BŁĘDY Z PRZESZŁOŚCI

Ostatnio na temat migracji wypowiadają się politycy różnych opcji. Doradca prezydenta Litwy Vaidas Augustinavičius oświadczył na antenie Žinių radijas, że temat migracji elektryzuje społeczeństwo kraju. „Być może sądziliśmy, że jest to większe wyzwanie wyłącznie dla Europy Zachodniej, ale okazuje się, że również na Litwie jest to temat, który rzeczywiście budzi silne emocje społeczne. Potrzebne są cywilizowane rozwiązania” – zaznaczył doradca.

7.>>

6.>>

Augustinavičius uważa, że do tonowania nastrojów potrzebne są zmiany w ustawodawstwie. Przypomniawszy, że jeszcze w czerwcu prezydent Gitanas Nausėda zaproponował odpowiednie rozwiązania. „Na Litwę mogliby przyjeżdżać pracownicy z państw trzecich, ale nie mogliby przebywać nieprzerwanie dłużej niż dwa lata. Później musieliby wrócić do ojczystego kraju. W ten sposób nigdy nie stałiby się długoterminowymi i stałymi mieszkańcami Litwy, natomiast biznes miałby pewną siłę roboczą” – wytłumaczył przedstawiciel ośrodka prezydenckiego.

Wcześniej premier Mindaugas Sinkevičius oświadczył, że Litwa powinna bardziej rygorystycznie zarządzać procesami migracyjnymi. Państwo powinno precyzyjnie określić, z jakich konkretnych krajów i jakich zawodów mogą być sprowadzane osoby. „Pewne błędy popełniono w przeszłości, ale jako państwo mamy możliwości nie puścić na samopas tych procesów” – oświadczył dla dziennika „Verslo žinios”.

Analitik Baltrukevičius zwraca uwagę na działania mera Wilna Valdas Benkunskasa, który wiosną zbierał podpisy pod MSW pod inicjatywą zobowiązującą cudzoziemców czasowo przebywających w kraju do nauki języka litewskiego.

– Chociaż to właśnie w czasie, gdy rządził Związek Ojczyzny, zaczęła rosnąć liczba migrantów, Benkunskas chciał jednak pokazać, że to właśnie obecne MSW nie jest w stanie skontrolować sytuacji, ponieważ nie jest w stanie zaproponować odpowiednich modeli integracyjnych. W ten sposób konserwatyści chcieli przerzucić winę na socjaldemokratów. Odpowiedzią socjaldemokratów była w pewnym sensie nominacja Martynasa Katelėnasa na szefa resortu spraw wewnętrznych. To jest polityk, dla którego od początku swej kariery politycznej, jeszcze zanim trafił do socjaldemokratów, temat migracji był bardzo ważny. Zawsze był zwolennikiem prowadzenia rygorystycznej polityki. To prowadzi do pewnej radykalizacji społecznej. Społeczeństwo czeka na odpowiedź, a politycy nie mogą nie wypowiadać się z obawy, że ktoś zaproponuje lepsze rozwiązanie – podkreśla Matas Baltrukevičius.

WILNO I KOWNO

Organizatorem sobotniego wieczoru przeciwko masowej migracji jest poseł i lider Narodowego Zjednoczenia poseł na Sejm RL Vytautas Sinica, który zapowiedział swój start na mera stolicy. Polityk od początku swej kadencji podnosi temat migracji. „Spotkajmy się pokojowo, w sposób uporządkowany i kulturalny, bez zasłaniania twarzy, ponieważ nie robimy nic złego. Nie ulegamy prowokacjom i sami ich nie wywołujemy, nie stosujemy przemocy ani nie podlegamy do niej. Pokażmy kulturę, której chcemy bronić w naszym kraju. Wielu chciałoby zdyskredytować to wydarzenie. Ale przecież nie róbmy tego sami. Weźmy ze sobą litewskie flagi i do zobaczenia!” – zaapelował poseł na Facebooku.

W Wilnie, w najbliższą sobotę, mają odbyć się trzy wiece dotyczące migracji. Samorząd Miasta Wilna poinformował, że w godz. 13–16 na Placu Niepodległości przed Sejmem odbędzie się zgromadzenie popierające migrację.

Wiosną 2026 r. mer Wilna Valdas Benkunskas aktywnie podnosił kwestie zaostrzenia polityki migracyjnej oraz integracji cudzoziemców. Mer tłumaczył swe działania tym, że w stolicy zbyt szybko rośnie liczba mieszkańców pochodzących spoza Unii Europejskiej.

– W trakcie kampanii samorządowej w Wilnie i Kownie temat migracji na pewno będzie aktualny, zwłaszcza że migranci z zasady wybierają największe miasta. W Kownie dodatkowym czynnikiem jest meczet. Już teraz widzimy, że część polityków próbuje popularyzować ten temat. Warto pamiętać, że narzędzia samorządów w tej kwestii są mocno ograniczone. Samorząd może najwyżej, z własnej inicjatywy, tworzyć warunki do lepszej integracji. Nie może jednak wprowadzić kwot, bo to należy do polityki państwa. Niestety, pewni kandydaci na merów zbyt populistycznie podchodzą do tych kwestii. W przypadku wyborów sejmowych to migracja, obok bezpieczeństwa narodowego i obrony, będzie jednym z czołowych tematów – ocenia Matas Baltrukevičius.

Wybory samorządowe odbędą się w marcu 2027 r., natomiast wybory parlamentarne jesienią 2028. ■

MRF MEDIJŲ
REMIMO
FONDAS

Nie ulegamy prowokacjom i sami ich nie wywołujemy – zaapelował Vytautas Sinica. Fot. Žygmantas Gedvila, ELTA

Możliwość dobrowolnego wyjścia z drugiego filaru emerytalnego pozostaje otwarta

Justyna Giedrojc

30 września był ostatnim dniem na złożenie wniosku o rezygnację z oszczędzania w drugim filarze emerytalnym dla tych mieszkańców, którzy chcą otrzymać zgromadzone środki jeszcze w październiku br. Możliwość rezygnacji z drugiego filaru będzie jednak obowiązywać znacznie dłużej – do 31 grudnia 2027 r.

Wnioski o rezygnację z uczestnictwa w programie należy składać w swojej spółce zarządzającej funduszem emerytalnym. Są one rozpatrywane kwartalnie, tzn. decyzja o zakończeniu oszczędzania podejmowana jest po zakończeniu kwartału, w którym złożono wniosek, a pieniądze są przelewane w pierwszych dniach roboczych kolejnego kwartału. W przypadku złożenia wniosku do 30 września środki powinny trafić na konta mieszkańców do 15 października.

ŚRODKI POCHODZĄCE Z RÓŻNYCH ŹRÓDEŁ

W dwuletnim okresie przejściowym wszyscy uczestnicy programu mogą zdecydować się na rezygnację z oszczędzania, niezależnie od wieku czy innych warunków.

– Wycofanie się z drugiego filaru nie oznacza, że cała kwota widoczna na rachunku funduszu emerytalnego trafi na konto bankowe. Trzeba pamiętać, że na oszczędności emerytalne w drugim filarze składają się środki z różnych źródeł: osoba oszczędzająca przeznacza na ten cel część swojego wynagrodzenia, a państwo dopłaca co miesiąc kwotę odpowiadającą 1,5 proc. średniego wynagrodzenia krajowego. Cała ta suma trafia na rachunek oszczędzającego w prywatnym funduszu emerytalnym – komentuje dla „Kuriera Wileńskiego” Małgorzata Kozicz, doradczyni ds. komunikacji Sodry.

Rozmówczyni zauważa, że obecny system nie zawsze działał w ten sposób. Przed reformą z 2019 r. część środków trafiających dziś do pry-

watnych funduszy emerytalnych pochodziła ze składek na ubezpieczenie społeczne.

– Jeszcze wcześniej, przed reformą z 2019 r., oszczędzanie odbywało się na innych zasadach: część składek na ubezpieczenie społeczne uczestnika była kierowana do funduszu emerytalnego. Do Sodry trafiało więc mniej składek. Można powiedzieć, że uczestnik przenosił w ten sposób część swojej przyszłej emerytury z Sodry do prywatnego funduszu. Dlatego dziś w prywatnych funduszach emerytalnych znajdują się środki pochodzące z różnych źródeł: własne wpłaty uczestnika, dopłaty państwa oraz składki przekazywane wcześniej przez Sodrę – wyjaśnia Małgorzata Kozicz.

OKRES PRZEJŚCIOWY

Do 31 grudnia 2027 r. trwa okres przejściowy, w którym można zrezygnować z dalszego gromadzenia środków w drugim filarze.

– Przy takiej rezygnacji na konto bankowe trafiają własne wpłaty uczestnika oraz wynik inwestycyjny wszystkich składek. Od wypłacanej kwoty nie pobiera się dodatkowych podatków ani potrąceń. Dopłaty państwa oraz część składek przekazywana wcześniej przez Sodrę zostaną przeniesione do Sodry

i zamienione na punkty emerytalne, po litewsku nazywane pensiją apskaitos vienetai. Punkty te służą do obliczania indywidualnej części emerytury. Im więcej punktów zgromadzimy, tym większa będzie emerytura. Tak więc kwota zwrócona z funduszy emerytalnych do Sodry w przyszłości zwiększy emeryturę tej konkretnej osoby – zaznacza doradczyni ds. komunikacji.

CORAZ MNIEJ OSÓB REZYGNUJE Z DRUGIEGO FILARU

Według dostępnych danych, w drugim kwartale reformy emerytalnej, od kwietnia do czerwca, z uczestnictwa w funduszach drugiego filaru wycofało się łącznie 115,7 tys. osób, czyli 7,2 proc. uczestników.

Tymczasem w ciągu pierwszych trzech miesięcy z programu wycofało się łącznie około 40 proc. wszystkich uczestników, czyli prawie 550 tys. osób. Fundusze drugiego filaru straciły łącznie 4,4 mld euro aktywów. Oznacza to, że w drugim kwartale z oszczędzania w drugim filarze zrezygnowało około pięć razy mniej osób niż w pierwszym kwartale.

Obecnie w drugim filarze nadal oszczędza 781 tys. osób, podczas gdy przed reformą liczba ta wynosiła około 1,4 mln. ■

W drugim filarze emerytalnym nadal oszczędza 781 tys. osób
Fot. Andrius Ufartas, ELTA

Fałszywy cytat Zełenskiego miał podważyć litewską pomoc Ukrainie

Honorata Adamowicz

W mediach społecznościowych pojawiło się nagranie, na którym Wołodomyrowi Zełenskiemu przypisano słowa, których nigdy nie wypowiedział. Fałszywy cytat sugeruje, że Litwa przestała być dla Ukrainy ważna, a prezydent Ukrainy miał rzekomo stwierdzić, że Litwini „są do tego przyzwyczajeni”. W rzeczywistości w oryginalnym przemówieniu nie pada słowo o Litwie czy Polsce. Zdaniem eksperta taki przekaz ma wzbudzić wątplenie w sens dalszej pomocy Ukrainie.

ZMYŚLONY CYTAT PRZYPISANY ZELENSKIEMU

W mediach społecznościowych rozpowszechniane jest nagranie, w którym Wołodomyrowi Zełenskiemu przypisuje się słowa, jakoby Litwa nie była obecnie ważna dla Ukrainy i „jest do tego przyzwyczajona”. Prezydent Ukrainy nigdy publicznie tego nie powiedział. Nagranie jest prawdziwe, jednak umieszczony na nim cytat został zmyślony. W oryginalnym przemówieniu Zełenskiego nie ma wzmianki ani o Litwie, ani o Polsce.

Prezydent Ukrainy Wołodimir Zełenski miał powiedzieć: „Stosunki z Litwą są dobre. Jednak obecnie ważniejsza jest Polska. Dlaczego? Z powodu sporów dyplomatycznych. A Litwa na razie pozostaje na drugim planie”. Z uśmiechem miał dodać: „Litwa jest do tego przyzwyczajona”. Wpis opatrzone pytaniem: „Litwini będą o tym pamiętać. Czy wybaczą?”.

Fałsz. Nagranie pochodzi z przemówienia Wołodymira Zełenskiego wygłoszonego z okazji Dnia Marynarki Wojennej Ukrainy. Litwa nie jest w nim wspomniana, a cytat umieszczony na nagraniu został zmyślony.

Zdaniem Viktora Denisenki, eksperta ds. bezpieczeństwa i byłego wiceministra kultury Litwy, rozpowszechniane nagranie ma wywołać na Litwie konkretną reakcję i wątplenie w sens dalszego wspierania Ukrainy.

Fałszywy cytat przypisany Wołodomyrowi Zełenskiemu został skonstruowany tak, aby wywołać na Litwie emocjonalną reakcję. Fot. Dainius Labutis, ELTA

– Jeżeli spojrzymy na to szerzej, Rosja obecnie nieustannie dąży do tego, aby wsparcie dla Ukrainy było coraz mniejsze, a ostatecznie zostało całkowicie przerwane. Fałszywy cytat przypisany Wołodomyrowi Zełenskiemu nie jest przypadkowym przekazem. Został on skonstruowany tak, aby dotrzeć przede wszystkim do odbiorców na Litwie i wywołać emocjonalną reakcję. Taki przekaz jest specjalnie wygenerowany i ukryty w środku materiału. Ma również konkretną funkcję – przede wszystkim ma sprawić, aby właśnie na Litwie ludzie to usłyszeli i zareagowali emocjonalnie – mówi Denisenko w rozmowie z „Kurierem Wileńskim”.

Jak twierdzi rozmówca, mechanizm jest prosty: jeśli Litwini uwierzą, że ich pomoc dla Ukrainy nie ma znaczenia lub nie jest doceniana, mogą zacząć kwestionować sens dalszego wsparcia.

– Tego rodzaju dezinformacja, rozpowszechniana przede wszystkim w mediach społecznościowych, jest skierowana właśnie do ich użytkowników. Naturalnym celem jest wywołanie określonych emocji. Wszyscy wiemy, że Litwa udziela Ukrainie dużego wsparcia. Szczególnie dotyczy to ludzi, którzy od początku wojny sami angażują się w pomoc i przekazują darowizny. Jeżeli taki przekaz

pozostanie bez reakcji, może osłabiać motywację do dalszego wspierania Ukrainy. Może pojawić się bardzo naturalna reakcja: „Skoro moja pomoc nie jest ważna, to dlaczego mam pomagać i przekazywać pieniądze?”. Właśnie na takim prostym mechanizmie opiera się tego rodzaju dezinformacja – podkreśla ekspert.

ORYGINALNE NAGRANIE UJAWNIA MANIPULACJĘ

„Detektorowi Kłamstwa” portalu DELFI udało się ustalić oryginalne źródło nagrania. Kilkusekundowy klip, który rozprzestrzenił się w mediach społecznościowych, pochodzi z nagrania opublikowanego 4 lipca przez samego Zełenskiego.

W swoim przemówieniu Zełenski mówi o porażce Rosji na Morzu Czarnym, operacjach w rejonie Krymu, wręczeniu chorągwi bojowych marynarzom oraz utworzeniu Akademii Marynarki Wojennej w Odessie. Nie wspomina ani Litwy, ani Polski. Autorzy wpisu wykorzystali kilka sekund nagrania, usunęli oryginalny dźwięk i przypisali Zełenskiemu zmyślane słowa. ■

Mniej wypadków mimo większych korków. We wrześniu liczba szkód spadła

Wrażenie złudnym bywa. I tego nie pisał Mickiewicz — to myśli każdy, kto widzi dane z litewskich ulic w tym roku. Otóż wypadków było... mniej niż w ubiegłych latach. Cemu? Eksperci podają przyczyny.

Długie korki, zwiężenia jezdni i trwające roboty drogowe są tej jesieni codziennością dla wielu kierowców, szczególnie w Wilnie. Dane dotyczące szkód komunikacyjnych pokazują jednak, że trudniejsza sytuacja na ulicach nie przełożyła się na większą liczbę zdarzeń. Według danych Lietuvos draudimas w pięciu największych miastach kraju w pierwszych trzech tygodniach września odnotowano o 14 proc. mniej szkód komunikacyjnych niż w analogicznym okresie ubiegłego roku. Zmniejszyła się także liczba bardziej skomplikowanych zdarzeń.

NAJWIĘKSZY SPADEK W SZAWLACH I WILNIE

Największą zmianę odnotowano w Szawlach, gdzie liczba szkód komunikacyjnych zmniejszyła się o 27 proc. W Wilnie spadek wyniósł 18 proc. Od 1 do 23 września w stolicy zarejestrowano 1 251 szkód samochodowych wobec 1 523 w tym samym okresie ubiegłego roku.

Dwucyfrowe spadki odnotowano również w Poniewieżu — o 17 proc. — oraz Kłajpedzie — o 11 proc. Inaczej sytuacja wyglądała w Kownie, gdzie liczba szkód utrzymała się na poziomie zbliżonym do ubiegłorocznego i wyniosła 766 przypadków.

„We wrześniu kierowcy skarżą się na wyjątkowo duże korki, które spowodowały spowolnienie ruchu w mieście w porównaniu z normalnym tempem. A gdy samochody zderzają się w powolnym ruchu, skutki są zazwyczaj mniej poważne. Widać to również w naszych danych dotyczących szkód” — mówi Giedrius Petrikas, kierownik Działu Szkód Komunikacyjnych w Lietuvos draudimas.

Typowe kolizje w korkach wynikają m.in. z niezachowania odpowiedniej odległości, zbyt późnej reakcji na

hamujący pojazd czy prób uzyskania pierwszeństwa. We wrześniu tego roku takich przypadków było jednak mniej we wszystkich analizowanych miastach poza Kownem.

SUCHY WRZESIEŃ SPRZYJAŁ KIEROWCOM

Poprawa statystyk nie ogranicza się do największych miast. Na całej Litwie od 1 do 23 września zarejestrowano prawie 4 200 szkód komunikacyjnych, czyli o prawie 17 proc. mniej niż w analogicznym okresie ubiegłego roku.

Zdaniem eksperta nie można tłumaczyć tego wyłącznie korkami. Znaczenie mogła mieć również pogoda.

„Przez większą część września tego roku panowała sucha pogoda bez opadów, podczas gdy w zeszłym roku o tej samej porze było znacznie więcej deszczowych dni. Mokra nawierzchnia, gorsza widoczność i dłuższa droga hamowania to jedne z najczęstszych przyczyn wypadków jesienią, dlatego sucha pogoda z pewnością pomogła kierowcom” — twierdzi ekspert.

Trudniejsze warunki mogą pojawić się późną jesienią, gdy szybko skraca się dzień, częściej pada deszcz, pojawiają się przymrozki, a na jezdniach zalegają mokre liście.

W KORKU LICZY SIĘ PRZEWIDYWALNOŚĆ

Giedrius Petrikas przypomina, by przed odcinkami robót drogowych odpowiednio wcześniej zmniejszać prędkość i zwracać uwagę na tymczasowe oznakowanie. W korkach kierowcy powinni przede wszystkim zachowywać bezpieczną odległość i unikać częstych zmian pasa.

Przy zwiężeniach ekspert zaleca stosowanie zasady „zamka błyskawicznego”, czyli naprzemiennego włączania się pojazdów na dostępny pas. Kierowcy nie powinni również wjeżdżać na skrzyżowanie, jeśli nie mają możliwości jego opuszczenia.

„W intensywnym ruchu drogowym bezpieczeństwo zwiększa nie tyle pośpiech w poszukiwaniu szybszego pasa ruchu, ile przewidywalne zachowanie: zachowanie bezpiecznej odległości, wczesne włączenie kierunkowskazu oraz zwracanie uwagi na otoczenie. Im nasze działania są bardziej zrozumiałe dla innych kierowców, tym mniejsze jest prawdopodobieństwo nieoczekiwanej kolizji lub wypadku drogowego” — podkreśla ekspert.

Opr. J. B. na podst.
Lietuvos draudimas

Więcej czasu w korkach, mniej zdarzeń na drogach — tak wyglądał wrzesień w największych miastach Litwy Fot. Andrius Ufartas, ELTA

Oszuści na Litwie poszerzają asortyment narzędzi. Wracają „tradycyjne” metody oszustw

Na łamach „KW” często informujemy o oszustach, którym sprzyja nasza bezbronność w internecie. Ale nowe technologie nie znaczą, że wśród złodziei ginie tradycja. Jak informują krajowe media, na ulicach Wilna wrócił dobrze znany „trick”. Wykorzystuje nasze wrażliwe serca.

Widzieliśmy i słyszeliśmy już wszystko. Udując pracownika SoDry, pracownika banku, poczty, nawet Państwowej Agencji Danych. Dzwonią jako asystenci do spraw kredytu, często nawet znają nasz numer karty — co nie jest trudno przy odpowiednich narzędziach pozyskać. Ale kampanie informacyjne, takie jakie prowadzi policja, czy jakie zamieszczaliśmy na łamach „Kuriera Wileńskiego”, skutecznie utrudniają życie coraz cięższej „pracującym” złodziejom. Dlatego sięgają po stare metody, które, po czasie, być może zostały zapomniane. A więc i czujność będzie mniejsza...

Portal Lrytas.lt informuje, że 28 września prezes Litewskiego Stowarzyszenia Osób Głuchych (LKD) Vaida Lukošiuūtė rozesłała pismo. W nim wyjaśnia, że w ostatnim czasie napływają komunikaty dotyczące osób pojawiających się w miejscach publicznych, centrach handlowych i w ich pobliżu, które — sprawiając wrażenie, jakby były osobami głuchymi lub niedosłyszącymi — proszą o pieniądze lub zbierają rzekome datki na rzecz takich osób.

Według Lukošiuūtė, osoby te wręczają mieszkańcom ulotki z symbolami głuchych, flagą Litwy, podpisanymi rzekomymi darczyńców oraz prośbą o przekazanie pieniędzy. Na jednej z obecnie rozprowadzanych ulotek widnieje napis: „Regionalne Stowarzyszenie Dzieci niesłyszących i Niepełnosprawnych w Europie. Chcemy stworzyć Krajowe Centrum Pomocy”. Wykorzystywana jest również symbolika organizacji „Handicap International”.

„LKD podkreśla, że nie ma żadnego związku z taką zbiórką pieniędzy. Litewskie Stowarzyszenie Osób Głu-

Oszuści szczególnie celują w chaos, pośpiech, a także — osoby, które akurat są same i bezbronne Fot. Apolinary Klonowski

chych i jego organizacje nie zbierają w ten sposób środków — chodząc po centrach handlowych, ulicach lub innych miejscach publicznych z ulotkami do zbierania podpisów i darowizn — czytamy w oświadczeniu prezes.

Prezes oburza się, że takie akcje psują reputację stowarzyszenia i całej społeczności Głuchych (społeczność Głuchych, jeśli pisana dużą literą, oznacza wspólnotę należącą także do kultury Głuchych, używającą języka migowego — przyp.red.).

„Tego rodzaju działania nie tylko mogą wprowadzać mieszkańców w błąd i skłaniać ich do przekazywania pieniędzy nieznanym osobom, ale także szkodzą reputacji społeczności osób niesłyszących oraz legalnie działających organizacji pozarządowych, a także podważają zaufanie społeczeństwa do nich” — zaznacza.

Portal przytacza też słowa rzeczników sklepów, które potwierdzają, że tacy oszuści chodzą także po sklepach. Część sklepów twierdzi, że nie spotkała się z takimi przypadkami, choć to pewnie jest kwestia czasu.

Redakcja „Kuriera Wileńskiego” ma także potwierdzenie, że takie osoby szczególnie wykorzystują sytuacje pośpiechu. Można je spotkać w pociągach, gdy pociąg stoi na stacji, czekając na planowy odjazd. Wchodzą do przedziałów, udają, że nie słyszą, próbują

udawać język migowy, choć ten — jak potwierdzili naszej redakcji znający język migowy — często pozbawiony jest sensu.

Często wręczają karteczkę, gdzie jest wiadomość z prośbą o wsparcie, z deklaracją „jestem osobą niesłyszącą” albo coś podobnego. Niżej jest odwołanie do empatii lub Boga, np. „jeśli wierzysz, że Bóg nagradza dobro, będę wdzięczny nawet za małe wsparcie”.

Po wręczeniu karteczki idą po pociągu dalej, wręczając karteczki kolejnym pasażerom. Po jakimś czasie wracają przedziałem i karteczkę odbierają, chwilę zatrzymując się przy osobie, aby wywrzeć na niej psychologiczną presję. Najdłużej zatrzymują się szczególnie przy osobach bardzo młodych albo samotnie podróżujących dziewczynach.

To celowy zabieg — takie osoby są najbardziej podatne na presję, szczególnie gdy obawiają się, że w pobliżu nie ma nikogo, aby pomóc w sytuacji, jeśli taki nagabywacz stanie się agresywny w przypadku odmowy „wsparcia”.

Takie przypadki najlepiej zgłaszać do administracji obiektów, konduktorów, ochrony. Przede wszystkim jednak — mieć oczy szeroko otwarte.

Opr. A.K. na podst. inf. KW, mat.pras., Lrytas

Atak Rosji na Litwę? Ekspert: Groźby są absurdalne nawet, jak na rosyjską propagandę

Litwa chce zmienić Konstytucję, aby na terytorium naszego kraju można było rozmieścić broń atomową. Działania Sejmu spotkały się z groźbą ze strony Rosji.

Antoni Radczenko

Ekspert ds. wojskowości Egidijus Papečkys stwierdził, że rozmieszczenie broni jądrowej jest jednym z elementów polityki odstraszania.

Sejm wstępnie zaaprobował propozycję zmiany 137. artykułu Konstytucji, który zakazuje rozmieszczania broni masowego rażenia na naszym terytorium. Głosowanie odbyło się w ubiegłym tygodniu. Propozycję poparło 99 parlamentarzystów, 5 wstrzymało się od głosu, a 13 zagłosowało przeciw.

6 PAŹDZIERNIKA I 12 STYCZNIA

Socjaldemokrata Remigijus Motuzas przekonywał posłów, że usunięcie tego przepisu z Konstytucji byłoby sygnałem, iż Litwa jest pełnoprawnym uczestnikiem natowskiego odstraszania nuklearnego.

„Litwa jest jedynym państwem NATO, w którym obowiązuje konstytucyjny zakaz; zdecydowana większość krajów NATO nie ma żadnych ograniczeń” – oświadczył z trybuny poselskiej.

Zdaniem polityka nasz kraj powinien wysłać jasny sygnał.

„Litwa musi jasno pokazać sojusznikom i przeciwnikom, że będzie bronić swojej niepodległości wszelkimi środkami. Nie możemy być chronieni w mniejszym stopniu niż inne państwa NATO. Musimy wysłać sygnał, że Litwa jest pełnoprawnym uczestnikiem natowskiego odstraszania nuklearnego” – powiedział Motuzas.

Do zmiany Konstytucji konieczne jest przeprowadzenie jeszcze dwóch głosowań w odstępie trzech miesięcy. W każdym z nich za zmianą musi opowiedzieć się co najmniej 94 spośród 141 posłów. Przewodniczący Sej-

Na publikację Ria Novosti zareagowały Litewskie Siły Zbrojne

mu Juozas Olekas poinformował, że pierwsze z dwóch głosowań mogłoby odbyć się 6 października, a drugie 12 stycznia przyszłego roku. „Obecny harmonogram, który by nam na to pozwolił, i co do którego właściwie niemal osiągnęliśmy już porozumienie z kolegami, przewiduje, że po dzisiejszym etapie rozpatrywania projektu pierwsze głosowanie odbędzie się 6 października. Później jeszcze doprecyzujemy szczegóły, ale obecnie zamierzamy przedłużyć sesję do 13 stycznia i być może przeprowadzić ostateczne głosowanie 12 stycznia” – dodał szef parlamentu.

ATAK NA LITWĘ

Ekspert ds. wojskowości Egidijus Papečkys sądzi, że sama zmiana Konstytucji nie oznacza, że tego typu broń znajdzie się na Litwie.

– Nie chodzi o to, że Litwa na pewno rozmieści na swym terytorium broń atomową, jak to próbuje interpretować Rosja. Chodzi o to, że w razie potrzeby sojusz-

nicy na okres tymczasowy będą mogli rozmieścić u nas ten rodzaj broni. Ciągłe słyszymy ze strony Rosji groźby użycia broni atomowej. Zwłaszcza często słyszymy to z ust byłego prezydenta Dmitrija Miedwediewa. Zmiana konstytucji jest potrzebna po to, że jeśli taka groźba stanie się realna, to NATO będzie mogło rozmieścić broń masowego rażenia gdzieś na wschodniej flance. Warto zaznaczyć, że to nie będzie broń Litwy, tylko któregoś kraju NATO. Rozmieszczenie broni nuklearnej ma wymiar elementu odstraszającego – powiedział „Kurierowi Wileńskiemu”.

Kilka dni po głosowaniu w litewskim Sejmie kremłowska agencja informacyjna Ria Novosti zamieściła artykuł, gdzie mówiło się, że „Rosję czeka kolejna specjalna operacja wojskowa i będzie ona bardzo krótka”. Autor podkreślił, że atak Rosji byłby odpowiedzią na próbę zniesienia zakazu rozmieszczania broni jądrowej na terytorium Litwy.

13.>>

12.>>

ABSURDALNE ZARZUTY

Bardzo szybko artykuł został usunięty. Redakcja Ria Novosti oświadczyła, że artykuł był niezgodny z poglądami redakcji, ani polityką państwową Federacji Rosyjskiej.

– Wszyscy rozumieją, że zmiana konstytucji nie oznacza automatycznego rozmieszczenia broni, tylko stwarza się pewną możliwość. To, że Ria Novosti opublikowała, a później usunęła swój tekst, świadczy o tym, że groźby w artykule są po prostu absurdalne. Nawet jak na rosyjską propagandę. Wszyscy rozumieją, że na razie nie ma żadnej broni i Litwa nie zamierza na kogokolwiek napaść. To jest po prostu adekwatna odpowiedź na realne groźby. Broń zostanie rozmieszczona tylko wówczas, kiedy trzeba będzie odpowiedzieć na zagrożenie ze strony Rosji – oświadczył Papečkys.

Rozmówca naszego dziennika dodał, że w obecnej sytuacji bardzo ważna jest odpowiednia komunikacja.

– To jest potrzebne nie po to, że chcemy komuś zagrażać, tylko żeby odstraszyć potencjalnego agresora. Trzeba zrozumieć jedno, że to wszystko jest konsekwencją działań i wypowiedzi strony rosyjskiej, która ciągle chce nas zastraszać – podkreślił ekspert.

Na publikację Ria Novosti odpowiedziało litewskie wojsko.

„W związku z wypowiedzią rosyjskiego propagandysty, która odbiła się echem w mediach, na temat Litwy jako celu, przypominamy, że podejmowane przez Rosję wszelkimi możliwymi sposobami próby zastraszania sąsiednich państw, polegające na wykorzystywaniu wszelkich możliwych działań lub decyzji państw NATO do szerzenia wrogiej retoryki, stanowią typowy sposób działania tego kraju i taktykę zastraszania, będącą w praktyce już niemal naturalną reakcją na każdą aktywność wzmacniającą nasz potencjał. Nie należy podejmować dodatkowych działań w związku z takimi wypowiedziami. Przypominamy również, że wszystkie armie państw NATO, niezależnie od tego, że rozwijają swoje zdolności, są gotowe do walki dziś w nocy, jutro lub kiedykolwiek zajdzie taka potrzeba – bez względu na to, jakimi zasobami już dysponują, a na jakie dopiero czekają. To przypomnienie jest skierowane przede wszystkim do Rosji” – napisano na profilu Litewskich Sił Zbrojnych na Facebooku. ■

Fot. Dainius Labutis, ELTA

MRF
MEDIJŲ
RĖNIMO
FONDAS

■ Sejm wstępnie zaaprobował propozycję zmiany 137. artykułu Konstytucji

Państwo pomoże młodym kupić mieszkanie w regionach

Wszystkie młode rodziny, które w ramach wrześnieowego naboru złożyły wnioski spełniające wymagania, otrzymają państwową dotację na zakup pierwszego mieszkania w regionach. Zarejestrowano prawie 800 wniosków, a na ich sfinansowanie przeznaczono ponad 6 mln euro. Ministerstwo Opieki Socjalnej i Pracy poinformowało, że samorządy rozpoczęły już rozpatrywanie wniosków o zachętę finansową. Według minister opieki socjalnej i pracy Ingi Ruginienė osiedlanie się rodzin na prowincji jest jednym z priorytetów państwa. Minister podkreśla, że w tym roku żadna rodzina spełniająca wymagania nie pozostanie bez wsparcia.

„Dążymy do tego, aby z roku na rok coraz więcej młodych rodzin miało możliwość budowania swojego życia we własnych domach. Własne domy są niezbędne, aby rodziny czuły się bezpieczne, mogły się rozwijać i umacniać. Ponadto wsparcie dla młodych rodzin przyczynia się jednocześnie do wzmacniania regionów i rozwiązywania wyzwań demograficznych” – mówi Inga Ruginienė.

Na uzupełnienie braków przewidziano 10 dni roboczych od dnia otrzymania powiadomienia. Po ich usunięciu termin rozpatrywania wniosku zaczyna biec od nowa. Jeśli wymagane informacje lub dokumenty nie zostaną dostarczone w wyznaczonym terminie, wniosek zostanie odrzucony. Rodziny bezdzietne lub wychowujące jedno dziecko mogą otrzymać dotację w wysokości 10 proc., z dwójką dzieci – 12,5 proc., a z trójką lub większą liczbą dzieci – 15 proc. Kwota kredytu nie może przekroczyć 87 tys. euro, natomiast wartość kupowanego mieszkania – 120 tys. euro. Jeżeli podczas rozpatrywania wniosku zostaną stwierdzone braki lub okaże się, że konieczne jest przedstawienie dodatkowych dokumentów, samorząd ma poinformować o tym wnioskodawcę w ciągu 2 dni roboczych.

Opr. J.B. na podst. BNS, SADM

40 lat przy tablicy. „Nauczyciel to nie tylko ten, który uczy”

Honorata Adamowicz

5 października obchodzimy Międzynarodowy Dzień Nauczyciela. Przez cztery dekady Teresa, emerytowana nauczycielka matematyki z rejonu wileńskiego, obserwowała, jak szkoła, uczniowie i sam zawód nauczyciela zmieniały się niemal nie do poznania. Dziś nadal pracuje, choć przyznaje, że dla starszych nauczycieli odnalezienie się w nowej rzeczywistości nie zawsze jest łatwe. Na prośbę naszej rozmówczyni nie podajemy jej nazwiska.

– Zawód nauczyciela zawsze był trudny i wymagający, ale kiedyś był zdecydowanie bardziej szanowany. Przez ostatnie kilkadziesiąt lat bardzo się zmienił. Zmieniły się dzieci, zmieniły się wymagania wobec nauczycieli, a przede wszystkim ogromną rolę zaczęły odgrywać nowe technologie. Dziś nauczyciel musi nie tylko przekazywać wiedzę, ale także nadążać za szybko zmieniającym się światem i nowymi sposobami komunikacji z uczniami. Młodym nauczycielom jest łatwiej, ale dla nauczycieli w starszym wieku jest to trudne – opowiada Teresa.

Jak mówi, kiedyś nauczyciel miał większy autorytet wśród dzieci i był z nimi bliżej. Można było swobodniej rozmawiać z uczniami na różne tematy, lepiej ich poznać, dowiedzieć się, czym żyją i jakie mają problemy. Relacje były bardziej bezpośrednie. Dziś nauczyciel musi znacznie bardziej uważać.

– Nie o wszystkim można rozmawiać z dziećmi. Nauczyciel musi bardzo uważać na każde słowo i zachowanie. Pracuję jako nauczycielka już 40 lat. To bardzo długi czas, dlatego doskonale widzę, jak zmieniła się ta praca. Praca nauczyciela jest naprawdę ciężka, wymaga dużo cierpliwości, energii i zaangażowania – mówi.

Dziś Teresa jest już na emeryturze, ale po pewnym czasie musiała wrócić do pracy. Jak przyznaje, jednym z powodów była sytuacja finansowa.

– Emerytura nauczycielska jest bardzo mała. Ze względu na pro-

Obserwowanie, jak dzieci dorastają, zmieniają się i z czasem stają się dojrzałymi, samodzielnymi ludźmi, jest jedną z najważniejszych wartości pracy nauczyciela Fot. Apolinary Klonowski

blemy ze zdrowiem i zmęczenie zrezygnowałam z pracy, jednak po pewnym czasie musiałam do niej wrócić. Z samej emerytury bardzo trudno jest przeżyć. To, że wróciłam do pracy, nie wynika jednak tylko z pieniędzy. Głównym powodem jest moje oddanie temu zawodowi i dzieciom – dodaje.

Dla Teresy największą wartością pozostaje możliwość obserwowania, jak uczniowie dorastają.

– Dla mnie bardzo miło jest widzieć, jak dzieci przychodzą do pierwszej klasy, a po 12 latach wychodzą już dorosłymi ludźmi. Bardzo ważne jest widzieć, jak dzieci rosną i się zmieniają – mówi.

Teresa nie ukrywa, że dzisiejsi uczniowie różnią się od tych, których uczyła na początku swojej kariery. Nie chce jednak ich za to oceniać. Jej zdaniem zmieniły się przede wszystkim czasy, a wraz z nimi sposób myślenia i komunikowania się młodych ludzi.

– Nauczycielom w starszym wieku jest być może trudniej zrozumieć dzisiejszą młodzież, znaleźć wspólny język. W ciągu tych lat zauważyłam, że uczniowie z młodymi nauczycielami są w lepszych stosunkach niż ze starszymi. Ja się śmieję, „mówią na jednym języku” – mówi.

Po 40 latach pracy Teresa przekonała się również, że pierwsze wrażenie może być bardzo mylące. Wspomina jednego ze swoich uczniów, którego inni nauczyciele postrzegali jako trudnego i agresywnego.

– Miałam kiedyś takiego ucznia, który był agresywny, można powiedzieć – chuligan. Nauczyciele mówili, że nic dobrego z niego nie wyrośnie. Aż pewnego razu zobaczyłam, jak stanął w obronie dziewczynki, która miała opaloną twarz, a koledzy się z niej śmiali. On jako jedyny stanął w jej obronie – wspomina.

Po tym wydarzeniu Teresa zapytała chłopca, dlaczego tak zrobił, skoro sam często krzywdził inne dzieci. Jego odpowiedź zapamiętała do dziś: „Krzywdzę nie dlatego, że chcę to robić, ale dlatego, żeby mnie nie krzywdzili. Nigdy nie skrzywdzę tego, kto jest słabszy ode mnie, a ona jest bardzo słaba”.

Te słowa całkowicie zmieniły jej spojrzenie na ucznia.

– Te słowa mnie bardzo zdziwiły. Zmieniłam o nim zdanie. Nauczyciel to nie tylko ten, który uczy. Nauczyciel to też psycholog, który powinien umieć wysłuchać i w każdym dziecku zobaczyć dobro. Zawód jest ciężki, ale nie żałuję, że go wybrałam – mówi zamysłona Teresa. ■

Zmiany w przychodniach – pielęgniarki z większymi uprawnieniami

Honorata Adamowicz

Ministerstwo Zdrowia liczy, że nowe uprawnienia w zespołach lekarzy rodzinnych odciążą lekarzy. Przedstawiciele środowiska pielęgniarskiego zwracają jednak uwagę, że większe kompetencje muszą iść w parze z odpowiednią organizacją pracy, czasem dla pacjenta i wyższym wynagrodzeniem.

Aušra Volodkaitė, przewodnicząca Litewskiej Organizacji Specjalistów Pielęgniarstwa, w rozmowie z „Kurierem Wileńskim” podkreśla, że pielęgniarki mają szerokie możliwości pracy w zespole lekarza rodzinnego. Mogą samodzielnie wykonywać część usług i zadań, pozostając jednocześnie w bezpośrednim kontakcie z pacjentem i aktywnie uczestnicząc w pracy całego zespołu.

– Jednocześnie pojawiają się pewne wyzwania, przede wszystkim związane z organizacją pracy i obciążeniem personelu w placówkach. Praca pielęgniarki powinna być zorganizowana w taki sposób, aby miała ona wystarczająco dużo czasu na rozmowę z pacjentem, świadczenie potrzebnych usług i zapewnienie odpowiedniej opieki. Nie może być tak, że kolejne zadania są dokładane, a czas na ich wykonanie pozostaje taki sam i pielęgniarka musi rozmawiać z pacjentem, jednocześnie wykonując inne obowiązki. W takiej sytuacji usługa nie będzie odpowiedniej jakości, a pielęgniarka nie będzie miała możliwości właściwie ocenić stanu pacjenta, zdecydować, czy może sama udzielić potrzebnej pomocy, czy też pacjent wymaga konsultacji lekarskiej – powiedziała Volodkaitė.

Przewodnicząca organizacji zwraca uwagę, że rozszerzenie kompetencji pielęgniarek oznacza z jednej strony większe uznanie ich wiedzy i umiejętności, z drugiej – nowe wyzwania związane z organizacją pracy. Podkreśla również, że większy zakres obowiązków powinien znaleźć odzwierciedlenie w wynagrodzeniach.

Po zmianach w organizacji podstawowej opieki zdrowotnej pielęgniarki mogą wykonywać więcej zadań, które wcześniej były zarezerwowane dla lekarzy rodzinnych lub pielęgniarek zaawansowanej praktyki.

Jedną ze zmian jest rozszerzenie możliwości zlecenia i wykonywania przez pielęgniarki niektórych badań laboratoryjnych. Przed planowanym zabiegiem inwazyjnym lub interwencyjnym określone badanie krwi – czas protrombinowy i międzynarodowy współczynnik znormalizowany (INR), czas częściowej tromboplastyny po aktywacji (APTT), oznaczenie grupy krwi oraz czynnika Rh – będą mogli zlecać lekarz świadczący usługi z zakresu medycyny rodzinnej, pielęgniarka lub pielęgniarka zaawansowanej praktyki.

Większe możliwości przewidziano również przy ocenie pacjentów z ostrymi infekcjami górnych dróg oddechowych. Szybki test antygenowy w kierunku paciorkowca beta-hemolizującego grupy A, który pomaga zdecydować o zasadności leczenia przeciwbakteryjnego, również będą mogli zlecać lekarz rodzinny, pielęgniarka lub pielęgniarka zaawansowanej praktyki.

Pielęgniarki zaawansowanej praktyki zyskują również większe możliwości zlecenia i oceny niektórych badań posiewowych. Będą mogły oceniać wyniki posiewów moczu w przypadku podejrzenia lub rozpoznania zakażenia dróg moczowych, gdy badanie jest potrzebne do podjęcia decyzji o leczeniu przeciwbakteryjnym.

Do ich kompetencji będą należeć także określone posiewy kału, ran oraz nosogardła i gardła w przypadku podejrzenia zakażenia bakteryjnego.

Zgodnie ze zaktualizowaną procedurą pielęgniarki oraz pielęgniarki zaawansowanej praktyki będą mogły wykonywać szybki test antygenowy w kierunku rotawirusów, adenowirusów lub jednocześnie rotawirusów, adenowirusów i norowirusów, gdy u pacjenta podejrzewa się biegunkę pochodzenia wirusowego.

Przewidziano również wypłatę dodatków motywacyjnych za szczepienie dzieci i innych określonych grup osób oraz za niektóre inne świadczenia związane ze szczepieniami. Dotyczy to m.in. dodatków za szczepienie przeciw grypie osób należących do grup ryzyka oraz za szczepienie całej populacji przeciw COVID-19. ■

Pielęgniarki zyskują nowe uprawnienia w podstawowej opiece zdrowotnej
Fot. Julius Kalinskas, ELTA

Od Rossy po Antokol: badacze odkrywają historie wileńskich cmentarzy

Justyna Giedrojc

Wykład odbywał się w ramach cyklu wykładów i spacerów edukacyjnych „Wileński Cmentarz na Rossie: historia, dziedzictwo, pamięć”.

Spotkanie było poświęcone cmentarzom Wilna, ze szczególnym uwzględnieniem Cmentarza na Rossie, jako miejscom pamięci, ale także jako obrazom utrwalanym w malarstwie, grafice i fotografii. Punktem wyjścia było pytanie, w jaki sposób nekropolie wileńskie były oglądane, przedstawiane oraz interpretowane: jako przestrzenie melancholii, historii rodzinnej, pamięci narodowej, miejskiego krajobrazu a także jako zasób wymagający rozpoznania, opisu i ochrony.

– Cmentarze wileńskie ciągle są fascynujące badawczo. Ciągłe odkrywamy coś nowego, nagle znajdują się kolejne dokumenty, kolejne historie, które dla nas, badaczy, pokazują małą cegiełkę albo zmieniają historię cmentarza. Cmentarz na Rossie jest przebadany i oczywiście wiemy o nim dużo, ale cmentarz parafialny św. Piotra i Pawła jest już cmentarzem, o którym tak dużo nie napisano i który kryje przed nami jeszcze wiele tajemnic – mówi w rozmowie z „Kurierem Wileńskim” dr Bartłomiej Gutowski.

W tym roku rozpoczął się projekt dokumentacji Cmentarza św. Piotra i Pawła (Słonecznego) na Antokolu. W projekcie uczestniczą dr Bartłomiej Gutowski, prof. Anna Czyż, wykładowczyni w Instytucie Historii Sztuki Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego oraz studenci uczelni pracujący jako wolontariusze.

KAŻDY NAGROBEK MOŻE OPOWIEDZIEĆ HISTORIĘ

Jak zauważa dr Bartłomiej Gutowski, o Cmentarzu św. Pio-

28 września w siedzibie Agencji ds. Rewitalizacji Staroego Miasta w Wilnie odbył się wykład dr. Bartłomieja Gutowskiego „Obrazy pamięci. Cmentarze Wilna między sztuką, fotografią i dokumentacją”.

tra i Pawła napisano już wiele, a dostępnych informacji jest sporo. Jednak niepublikowane dotąd dokumenty i materiały mogą znacząco poszerzyć wiedzę o tym miejscu. Są one również niezwykle cennym źródłem opowieści o ludziach, którzy tu spoczywają.

– Prowadzimy prace dokumentacyjne, dlatego chcemy oprzeć opowieść o tym cmentarzu na konkretnych, zachowanych do dziś obiektach – mówi dr Bartłomiej Gutowski.

Praca odbywa się przede wszystkim bezpośrednio na cmentarzu.

– To żmudny i wymagający proces, obejmujący dokumentowanie polskich nagrobków, wykonywanie ich fotografii oraz szczegółowe opisywanie obiektów zgodnie z przyjętymi standardami i metodami badawczymi. Spisujemy napisy, wykonujemy pomiary, określamy materiały, z których wykonano nagrobki – wyjaśnia dr Bartłomiej Gutowski.

To jednak dopiero pierwszy etap pracy. W kolejnej fazie planowane są badania archiwalne, które pozwolą uzupełnić dokumentację o informacje dotyczące osób pochowanych na cmentarzu oraz historii poszczególnych nagrobków. Dzięki temu same obiekty będą mogły stać się punktem wyjścia do opowieści o ludziach, ich rodzinach i losach.

– Chcemy nie tylko dokumentować same obiekty, ale również stworzyć wokół nich historię. Dopiero połączenie informacji o nagrobku z materiałami archiwalnymi pozwoli nam pełniej opowiedzieć o osobach pochowanych na tym cmentarzu – podkreśla rozmówca.

ZDJĘCIA I MATERIAŁY WIZUALNE

Badacze zwracają się również do mieszkańców i rodzin osób pochowanych na cmentarzach z prośbą o udostępnianie prywatnych zbiorów.

17.>>

Spotkanie z dr. Bartłomiejem Gutowskim było poświęcone cmentarzom Wilna jako miejscom pamięci, ale także jako obrazom utrwalanym w malarstwie, grafice i fotografii Fot. E. Paulauskas

16.>>

Szczególnie cenne mogą okazać się dawne fotografie, pocztówki, dokumenty czy inne materiały wizualne, w tym zdjęcia wykonane w latach 80. XX w.

– Zachęcamy wszystkich, którzy posiadają zdjęcia i materiały wizualne do kontaktu z nami. W tej chwili pracujemy nad cmentarzem św. Piotra i Pawła, ale cmentarzami zajmujemy się kompleksowo. Dlatego każdy materiał, czasami nawet rodzinne, przypadkowe zdjęcie, może mieć dla nas dużą wartość badawczą – zaznacza dr Gutowski.

Pierwszy etap prac badawczych obejmie około 400 nagrobków, które stanowić będą pierwszy materiał badawczy. Zakłada się, że projekt będzie realizowany w perspektywie najbliższych dwóch-trzech lat. Realizacja kolejnych etapów badań na cmentarzu św. Piotra i Pawła planowana jest w zależności od pozyskanego finansowania. Projekt finansuje Instytut Polonika.

ODKRYWANIE I POZNAWANIE DZIEDZICTWA KULTUROWEGO

Główną ideą międzynarodowego projektu „Cmentarz na Rossie w Wilnie: historia, dziedzictwo i pamięć” jest wszechstronne przedstawienie społeczeństwu historii nekropolii, przede wszystkim jako wyjątkowego elementu kulturowego i historycznego krajobrazu Wilna, a także ukazanie relacji między miastem a kulturą śmierci w różnych okresach historycznych.

Istotnym faktem jest, że w 1801 r. w Wilnie założono Cmentarz na Rossie – pierwszy cmentarz poza granicami miasta. W 2026 r. przypada 225. rocznica jego założenia. Fakt ten został również uwzględniony przez Sejm Republiki Litewskiej w uchwale dotyczącej ważnych dla Litwy wydarzeń i rocznic osób obchodzonych w 2026 r.

Celem projektu jest zgromadzenie badaczy dziedzictwa, historyków oraz specjalistów z dziedziny kultury z Litwy i Polski, którzy przedstawią najnowsze badania dotyczące historii Cmentarza na Rossie oraz zaproszą do dialogu na temat wspólnej pamięci historycz-

Cmentarze wileńskie nadal pozostają niezwykle interesującym obszarem badawczym

Fot. E. Paulauskas

nej, jej interpretacji i współczesnego upowszechniania.

– Planowany cykl wydarzeń ma nie tylko pogłębiać akademicką wiedzę na temat historii cmentarza, lecz także angażować szerszą publiczność, promując świadomy stosunek do dziedzictwa kulturowego, szczególnie wśród młodzieży, oraz wzmacniać dialog międzykulturowy, w którym splatają się doświadczenia różnych narodów i wyznawców różnych religii na przestrzeni dziejów – mówi w rozmowie z „Kurierem Wileńskim” Jurgita Jackeivičiūtė-Meškienė, ini-

W tym roku rozpoczął się projekt dokumentacji Cmentarza św. Piotra i Pawła (Ślonecznego) na Antokolu. W projekcie uczestniczą dr Bartłomiej Gutowski, prof. Anna Czyż, wykładowczyni w Instytucie Historii Sztuki Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego oraz studenci uczelni pracujący jako wolontariusze.

ciatorka cyklu wydarzeń „Cmentarz na Rossie w Wilnie: historia, dziedzictwo i pamięć” oraz specjalistka ds. dziedzictwa kulturowego.

Podczas spotkań omawiane będą rozwój cmentarza, artystyczna i symboliczna wartość nagrobków, kultura pochówku oraz tradycje pogrzebowe na przełomie XIX i XX w. a także w późniejszych okresach.

W ramach cyklu odbędzie się m.in. kolejne spotkanie poświęcone Cmentarzowi na Rossie.

– Zapraszamy 13 października o godz. 17.30 na wykład botaniczki, badaczki i wykładowczyni Uniwersytetu Wileńskiego, doc. dr Radvilė Rimgailė-Voicik pt. „Sukcesja tęsknoty: różnorodność roślinna na cmentarzach”. Podczas wykładu przyjrzymy się cmentarzom jako unikalnym archiwom różnorodności biologicznej. Omówimy, jakie dane naukowe są obecnie dostępne na temat roślinności cmentarnej i co mówią one o roli cmentarzy jako obszarów przyrodniczych. Zbadamy, w jaki sposób różne tradycje religijne i wyznania kształtują charakterystyczny skład flory cmentarnej oraz krajobraz tych miejsc – mówi specjalistka ds. dziedzictwa kulturowego.

Do udziału w wykładzie obowiązuje rejestracja: vsaagentura@gmail.com

Wykład odbędzie się w Agencji Odnowy Starego Miasta w Wilnie, przy ul. Stiklių 4 w Wilnie.

dr Bartłomiej Gutowski – historyk sztuki, wykładowca w Instytucie Historii Sztuki Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie. Zajmuje się historią sztuki XIX i XX w., dziedzictwem kulturowym poza granicami kraju, dokumentacją zabytków oraz problematyką cmentarzy jako miejsc pamięci. Współpracuje z Instytutem Polonika, jest redaktorem naczelnym portalu Baza Polonika. Autor i współautor opracowań naukowych oraz popularnonaukowych poświęconych sztuce, pamięci kulturowej i ochronie dziedzictwa w tym dokumentacji Cmentarza na Rossie. ■

W Wilnie uczczono 82. rocznicę rozpoczęcia tajnych pochówków ofiar sowieckich represji

W Tuskulańskim Parku Pokoju w Wilnie odbyły się uroczystości upamiętniające 82. rocznicę rozpoczęcia tajnych pochówków ofiar sowieckich represji.

Ilona Lewandowska

Podczas obchodów oddano hołd zamordowanym, przypomniano historię odkrycia masowych mogił oraz odsłonięto makietę Tuskulańskiego Parku Pokoju i Kompleksu Memorialnego. Wśród uczestników byli przedstawiciele litewskich władz państwowych, ambasady RP, historycy, pracownicy instytucji pamięci oraz mieszkańcy Wilna.

28 września 1944 r. na teren majątku w Tuskulanach przewieziono ciała pierwszych osób straconych w więzieniu NKGB (Ludowy Komisarjat Bezpieczeństwa Państwowego — przyp.red.) w Wilnie. W kolejnych latach miejsce to stało się tajnym miejscem pochówku ofiar sowieckiego aparatu represji. Do kwietnia 1947 r. wykonano tam wyroki śmierci na 767 osobach, a kolejne siedem zmarło w więzieniu przed egzekucją. Ich ciała nocami wywożono i grzebano potajemnie, pozbawiając rodziny wiedzy o miejscu pochówku bliskich.

Dziś dawny majątek jest jednym z najważniejszych miejsc pamięci na Litwie. Wczorajsze uroczystości przypomniały zarówno o tragicznych wydarzeniach sprzed 82 lat, jak i o wieloletnim procesie przywracania pamięci o ofiarach.

„ROBIONO WSZYSTKO, ABY NIE POZOSTAŁ ANI GRÓB, ANI ZNAK”

Podczas uroczystości przemawiał przewodniczący Sejmu Republiki Litewskiej Juozas Olekas. Podkreślił, że historia Tuskulanów jest przede wszystkim historią ludzi, których sowiecki system próbował pozbawić nie tylko życia, ale także pamięci.

„Przywieziono ich potajemnie. Potajemnie pochowano. Robiono wszystko, aby nie pozostał ani grób, ani znak, ani miejsce, do którego mogliby przyjść bliscy” – mówił.

Do uczestników uroczystości przemawiał przewodniczący Sejmu Republiki Litewskiej Juozas Olekas

Jak zaznaczył, to właśnie dlatego współczesne upamiętnienie ma tak szczególne znaczenie.

– „Jednak dziś stoimy właśnie tutaj. I to chyba jest jedna z najważniejszych odpowiedzi dla tych, którzy sądzili, że mogą nie tylko odebrać człowiekowi życie i je zbezczeszczyć, ale w ogóle wymazać jego istnienie” – powiedział przewodniczący litewskiego parlamentu.

Olekas przypomniał, że na terenie Tuskulanów odnaleziono szczątki 724 osób. Wśród ofiar byli przedstawiciele różnych narodowości i środowisk: litwacy partyzanci i ich współpracownicy, uczestnicy powstania czerwcowego a także żołnierze Armii Krajowej.

„Byli różnych narodowości, mieli różne życia i różne losy. Sowietki system represji zamienił ich w akta, wyroki i numery” – podkreślił.

Wielonarodowy charakter grobna ofiar sprawia, że Tuskulany zajmują ważne miejsce nie tylko w litewskiej, ale także polskiej pamięci historycznej, dlatego co roku

w obchodach biorą udział również przedstawiciele Ambasady RP w Wilnie. W tym roku hołd osobom zamordowanym przez represyjne organy sowieckie złożył chargé d'affaires a.i. RP Rafał Poborski.

OD TAJEMNICY DO MIEJSCA PAMIĘCI

O drodze, jaką przeszły Tuskulany od miejsca ukrywania zbrodni do przestrzeni pamięci i edukacji, mówił dyrektor Centrum Badań Ludobójstwa i Ruchu Oporu Mieszkańców Litwy Arūnas Bubnys.

„Prawdopodobnie okupanci myśleli, że zbrodnie nigdy nie zostaną ujawnione i że to miejsce oraz ich ofiary zostaną na zawsze zapomniane. Jednak po odzyskaniu niepodległości, w latach 1994-1995, przeprowadzono tutaj badania archeologiczne. Odnaleziono większość pochowanych tu ofiar, a w 2002 r. rząd Litwy podjął decyzję o utworzeniu parku memorialnego” – powiedział.

19.>>

18.>>

Badania archeologiczne ujawniły skalę zbrodni, a odnalezienie szczątków pozwoliło rozpocząć proces identyfikacji ofiar i przywracania ich historii zbiorowej pamięci. W kolejnych latach na terenie dawnego majątku powstał kompleks memorialny poświęcony ofiarom sowieckich represji.

MAKIETA, KTÓRA POMAGA ZROZUMIEĆ HISTORIĘ

Jednym z głównych punktów obchodów było odsłonięcie makiety terenu Tuskulańskiego Parku Pokoju i Kompleksu Memorialnego na dziedzińcu pałacu. Ma ona ułatwić zwiedzającym orientację w przestrzeni i zrozumienie jej historii, pokazuje bowiem układ terenu i najważniejsze obiekty.

Autorami makiety są: rzeźbiarz Gediminas Piekuras, architekt Algirdas Rasimavičius, architektka Liepa Taugintaitė oraz inżynier druku 3D Rokas Ankudavičius. Odlew z brązu wykonał rzeźbiarz Tomas Vosylius. Po odsłonięciu uczestnicy wzięli udział w oprowadzaniu po parku i kompleksie.

Do znaczenia tego przedsięwzięcia odniósł się również Juozas Olekas.

„Czasami, aby zrozumieć historię, nie wystarczą daty i liczby. Ważne jest, aby zobaczyć, poczuć i zrozumieć, o czym one naprawdę mówią” – zaznaczył.

„PRZYWRÓCIĆ CZŁOWIEKA, JEGO IMIĘ I PAMIĘĆ”

Motywy przewodnim wielu wystąpień była pamięć o konkretnych ludziach, których sowiecki system próbował sprowadzić do anonimowych numerów i akt.

„Naszym obowiązkiem jest przywrócić to, co próbowano wymazać: człowieka, jego imię i jego pamięć” – podkreślił Olekas.

Przypomniał również, że 28 września został ustanowiony przez Sejm Litwy Dniem Pamięci Ofiar Tuskułanów. Jego zdaniem coroczne obchody są nie tylko okazją do wspominania przeszłości, lecz także do przywracania ofiar do wspólnej pamięci społeczeństwa.

Odsłonięto makiety terenu Tuskulańskiego Parku Pokoju i Kompleksu Memorialnego na dziedzińcu pałacu

„Dopóki wypowiadamy ich imiona, dopóki opowiadamy ich historie i przekazujemy je naszym dzieciom, zachowujemy świadomość, dlaczego godność człowieka, wolność i życie nie mogą zależeć od samowoli okupantów” – mówił.

Na zakończenie zwrócił się do uczestników uroczystości z apelem o zachowanie pamięci o ofiarach:

– „Niech to miejsce strzeże ich pamięci. A my bądźmy tymi, którzy o nich nie zapominają”.

SZCZĄTKI POZOSTAJĄ BEZIMIENNE

Po 82 latach od pierwszych, tajnych pochówków nie uda-

ło się zidentyfikować szczątków wszystkich ofiar. Większość z nich, w tym wszyscy Polacy, pozostaje bezimienna.

„To nie jest łatwy proces, nie tracę jednak nadziei, że w przyszłości uda nam się zidentyfikować przynajmniej te ofiary, których bliskich udało się nam odnaleźć. Bardzo liczymy w tej sprawie na pomoc Instytutu Pamięci Narodowej, gdyż Polacy mają ogromne doświadczenie w tej kwestii” – powiedział w rozmowie z „Kurierem Wileńskim” Bubnys.

Fot. Lina Žižliauskaitė,
Kancelaria Sejmu RL

Hołd osobom zamordowanym przez sowieckie organa represyjne

Polscy siatkarze najlepsi w Europie i na świecie!

Piotr Wyszomirski

W sobotę 26 września zakończyły się Mistrzostwa Europy w siatkówce mężczyzn. Reprezentacja Polski powtórzyła swój sukces sprzed trzech lat i po raz trzeci w historii stanęła na najwyższym podium europejskiego czempionatu.

W finale Polacy pokonali Francję 3:1 (31:29, 25:19, 20:25, 25:16) i zrewanżowali się za porażkę w finale IO w Paryżu. Wcześniej reprezentacja Polski, która była zdecydowanym faworytem mistrzostw, pokonała kolejno po 3:0: Portugalię, Izrael, Macedonię Północną i Ukrainę. Na zakończenie fazy grupowej uległa wprawdzie gospodarzom Bułgarii 2:3, ale już wcześniej zapewniła sobie pierwsze miejsce i wynik ostatniego meczu nie miał większego znaczenia. Mecze play off to kolejne 3:0: z Łotwą, Niemcami i w półfinale z niewygodną zawsze Słowenią.

Oprócz sukcesu drużynowego Polacy osiągnęli również sukcesy indywidualne. Do najlepszej drużyny mistrzostw zostali nominowani czterej Biało-Czerwoni: Jakub Popiwczak (libero), Bartłomiej Lemański (217 cm wzrostu, najwyższy siatkarz w historii polskiej siatkówki) i Szymon Jakubiszak (środkowi) oraz Wilfredo Leon (przymijający). Ten ostatni został uznany także MVP mistrzostw a najlepszym trenerem Nikola Grbić.

MEDALOWA SERIA GRBICIA

Od czasu objęcia funkcji trenera reprezentacji Polski w siatkówce mężczyzn w styczniu 2022 r. z każdej imprezy mistrzowskiej Biało-Czerwoni wracają z medalem. Trzy złote (2023, 2025 i 2026) i dwa brązowe (2022 i 2024) medale w Lidze Narodów, srebro (2022) i brąz (2025) na Mistrzostwach Świata, wicemistrzostwo na IO w Paryżu (2024) i wspomniane dwa złote medale w ME.

Złoto tegorocznych ME rozgrywanych we Włoszech, Bułgarii, Rumunii i Finlandii nie tylko powiększyło dorobek Polski w tych zawodach do 12 krążków (3 złote, 5 srebrnych i 4 brązowe), ale przedłużyło medalową serię do czterech. Od 2019 r. siatkarze nie schodzą z europejskiego

podium, po dwóch medalach brązowych przyszły dwa złote. Nagrodą za I miejsce w ME była automatyczna kwalifikacja na Igrzyska Olimpijskie 2028 w Los Angeles. Oczywiście Polska reprezentacja raczej nie miała by kłopotów w uzyskaniu kwalifikacji, ale dzięki sukcesowi w Mediolanie Biało-Czerwoni mogą już spokojnie przygotowywać się do najważniejszej imprezy. Wreszcie ME umocniły Polskę na pierwszym miejscu w rankingu Międzynarodowej Federacji Piłki Siatkowej (FIVB).

GŁĘBIA SKŁADU

„Polska ma bardzo dużo dobrych zawodników. Można być najlepszym kucharzem świata, ale bez odpowiednich składników ten kulinarny talent zdaje się na nic. (...) Tu każdy chce walczyć, każdy wie, że de facto nie jest niezastąpiony. To jest być może nasza największa siła. Mamy bardzo szeroki skład złożony z zawodników, którzy świetnie, ciężko trenują” – opowiadał Nikola Grbić, serbski trener polskiej reprezentacji w jednym z wywiadów.

Głębia składu przydała się szczególnie, bo kilku czołowych zawodników było kontuzjowanych. Najbardziej urazy dotknęły środkowych. Jakub Kochanowski i Mateusz Bieniek to czołowi zawodnicy, bez których trudno było sobie wyobrazić wyjściową „szóstkę” reprezentacji Polski. W czasie sezonu

z kontuzją borykał się także najwyższy siatkarz, jednak Bartłomiej Lemański nie tylko wystąpił, ale znalazł się w „drużynie marzeń” turnieju.

SPROSTALI ROLI FAWORYTA

W polskim sporcie rzadko zdarzają sportowcy, a jeszcze rzadziej drużyny, które przed zawodami mistrzowskimi są zdecydowanymi faworytami i potwierdzają to w turnieju. Niestety „nasi” częściej zawodzą, niż potwierdzają swój potencjał, dlatego sukces siatkarzy ma jeszcze jeden, ważny wymiar.

Obok triumfu siatkarzy polscy sportowcy zdobyli jeszcze dwa srebrne medale na mistrzostwach świata. W przypadku kolarki Katarzyny Niewiadomej-Phinney jej srebrny medal zdobyty w Montrealu, obok zwycięstwa w Tour de France, jest życiowym sukcesem. W przypadku drugiego miejsca Bartosza Zmarzlika niektórzy mogą mówić o lekkim rozczarowaniu. Najwybitniejszy w historii polski żuźlowiec mógł w tym roku przejść do historii tej dyscypliny jako jedyny jeździec z siedmioma tytułami mistrzowskimi. Musiał jednak na samym finiszu uznać wyższość Anglika Roberta Lamberta. Dla wielu wicemistrzostwo świata byłoby wielkim wyczynem, ale polski mistrz może czuć lekkie rozczarowanie. Jesteśmy pewni, że, co się odwlecze... Szansa na rewanż już w przyszłym roku. ■

Na zdjęciu: Nikola Grbić i Wilfredo Leon Fot. Michał Laudy, CC BY 4.0; Tasnim News Agency, CC BY 4.0; fotokolaż Apolinary Klonowski

W jakiej kondycji jest polskie kino?

Po raz 51. odbył się w Gdyni Festiwal Polskich Filmów Fabularnych. Podczas corocznego święta polskiego kina rozdano nagrody konkursowe i jak co roku zastanawiano się nad kondycją i rozwojem polskiej sztuki i przemysłu filmowego.

Piotr Wyszomirski

KRÓTKA HISTORIA

Festiwal Polskich Filmów Fabularnych jest organizowany od roku 1974. To najbardziej trójmiejskie wydarzenie w historii: pierwsza edycja miała miejsce w Sopocie i w Gdańsku, do 1986 r. tylko w Gdańsku, a od 1987 r. tylko w Gdyni. Początkowo skromnie, w dwóch kategoriach (film kinowy i film telewizyjny), dzisiaj obok Konkursu Głównego (16 filmów), osobne jury nagradza filmy w konkursach: Perspektywy (długometrażowe fabuły, 8 tytułów) i Konkursie Filmów Krótkometrażowych (28). Poza tym kilkadziesiąt innych nagród i wyróżnień, okolicznościowych cykli, projekcji specjalnych oraz wiele wydarzeń towarzyszących.

W czasie sześciu festiwalowych dni, od 21 do 26 września, odbyło się kilkaset projekcji festiwalowych w Gdyńskim Centrum Filmowym, Teatrze Muzycznym w Gdyni i Kinie Helios, które obejrzało rekordowe ponad 80 tys. widzów.

SMUTNY BILANS

W Polsce produkuje się b. dużo filmów. Co najmniej 60 pełnometrażowych fabuł rocznie i dziesiątki seriali, co stawia kraj w czołówce kinematografii europejskich pod względem ilościowym. Do najbardziej prestiżowego Konkursu Głównego zakwalifikowano w tym roku 16 fabuł, z założenia były to najlepsze filmy ostatnich miesięcy. Niestety, oprócz kilku tytułów, obraz polskiego kina w roku 2026 jest smutny.

Bardzo krytycznie wypowiedział się na temat tegorocznej propozycji Tomasz Raczek, jeden z najważniejszych polskich krytyków filmowych. Wg niego polskie kino artystyczne, bo takie jest pokazywane na festiwalu, jest na krawędzi. Największą słabo-

Laureaci 51. Festiwalu Polskich Filmów Fabularnych w Gdyni

Fot. Dominika Lis-Gołębiewska

ścią są słabe i schematyczne scenariusze, młodzi rozczarowują, starzy powoli usuwają się w cień.

Niestety, trudno nie zgodzić się z Raczkim. Tylko kilka filmów wyróżniło się spośród 16 ocenianych, a skoro te były najlepsze, to co mówić o niezakwalifikowanych? Krytycy i jurorzy pod przewodnictwem Krzysztofa Zanussiego byli zgodni: najlepszym filmem był kameralny obraz Macieja Sobieszczańskiego pt. „Przez ścianę”, który nieoczekiwanie pokonał faworyzowaną przed festiwalem „Ojczyznę” Pawła Pawlikowskiego (nagroda za reżyserię w Gdyni i w... Cannes), zgłoszoną przed festiwalem do Oscara. Dużo świeżości i bezpretensjonalności wniósł film Łukasza Rondudy pt. „Powiedz mi, co czujesz” (Srebrne Lwy) z nagrodzoną rolą debiutanta Jan Sałasińskiego. Jan Komasa swoim drugim zagranicznym filmem potwierdził, że w tej chwili ma największą szansę spośród wszystkich polskich filmowców na karierę światową. Jego „Dobry chłopiec” zdobył nagrodę publiczności oraz nagrody za scenariusz, montaż i główną rolę męską dla Ansona Bonea, którego możemy oglądać obec-

nie w drugim sezonie „Strefy gangsterów” u boku Pierce’a Brosnana, Helen Mirren i Toma Hardy’ego. Także cztery nagrody zdobył „Hot Spot” w reżyserii Agnieszki Smoczyńskiej (muzyka, dźwięk, kostiumy i Złoty Pazur), która również aspiruje do podboju światowego, ale tym filmem nie zbliżyła się do celu.

Najbardziej rozczarowały filmy, które miały ogromny potencjał: „Mniej obcy” i „Violetta Villas”. Pierwszy o Janie Borysewicz, założycielu Lady Pank (produkcja Netflix), drugi o gwiazdce estrady, która dysponowała niezwykle głośnym głosem zasługującym na wielką karierę. To były tzw. bieda filmy. Filmy historyczne wymagają odpowiedniego budżetu, tutaj go wyraźnie zabrakło, a na dokładkę niedopracowane scenariusze i brak umiejętności prowadzenia aktorów przez reżyserów dopełniły czary goryczy. Na bogato było za to na festiwalowej prezentacji filmu „Violetta Villas”: przed premierową projekcją w Gdyni na scenie pojawiło się 65 osób z ekipy! No cóż, jak się bawić, to na całego.

Kwitując tegoroczne święto polskiego kina, należy mieć nadzieję, że za rok będzie lepiej...

Pułap cen paliw na Litwie?

Prezydent przypomina o swoim projekcie

Prezydent Litwy Gitanas Nausėda wraca do pomysłu wprowadzenia na Litwie mechanizmu maksymalnych cen paliw. Rozwiązanie miałyby zagwarantować, że ewentualna obniżka akcyzy przełoży się bezpośrednio na ceny na stacjach. Projekt trafił do Sejmu już wiosną, ale dotąd nie został przyjęty.

OBNIŻKA AKCYZY MIAŁABY TRAFIĆ DO KIEROWCÓW

W czasie, gdy rząd rozważa sposoby złagodzenia skutków wysokich cen paliw dla mieszkańców i przedsiębiorstw, Gitanas Nausėda przypominał o projekcie przygotowanym przez Kancelarię Prezydenta. Zakłada on mechanizm ustalania maksymalnych cen paliw.

„Ceny utrzymują się na wysokim poziomie już od dłuższego czasu i to, co zrobiliśmy, a konkretnie co ja zrobiłem — ze strony urzędu prezydenta przygotowaliśmy ustawę o cenach maksymalnych, co oznacza, że gdyby podjęto decyzję o obniżeniu akcyzy na paliwa, cała korzyść z obniżki akcyzy na paliwo nie trafiłaby do pośredników, producentów czy sprzedawców detalicznych, lecz do konsumenta końcowego, co oznacza, że na przykład przy obniżce akcyzy na paliwo o siedem centów o tyle samo obniża się również cena paliwa” — poinformował Gitanas Nausėda w rozmowie z LNK.

Prezydent ocenił, że obniżenie ceny paliwa o siedem centów byłoby odczuwalne dla mieszkańców. Jednocześnie zaznaczył, że zmniejszenie akcyzy oznaczałoby dla państwa koszt 20 mln euro miesięcznie, czyli 240 mln euro rocznie.

„Należałoby rozpatrzyć, czy te korzyści budżetowe moglibyśmy ewentualnie przeznaczyć na inne cele, obniżyć ceny transportu między-miastowego, ewentualnie zmniejszyć opłaty za inne usługi transportowe, ale powtarzam: 20 mln pomnożone przez 12 miesięcy daje 240 mln rocznie” — powiedział Gitanas Nausėda.

PREZYDENT WSKAZUJE NA POTRZEBY SOCJALNE I OBRONNE

Zdaniem Gitanasa Nausėdy przy podejmowaniu decyzji należy uwzględnić także inne wydatki państwa, w tym finansowanie potrzeb socjalnych i obronnych. Prezydent zaznaczył, że nie chciałby, aby były one pokrywane z kredytów.

„To kwestia wyboru, ale Kancelaria Prezydenta przedstawiła już infrastrukturę lub podstawy, jak wszystko zrobić porządnie; mam nadzieję, że ustawa zostanie wkrótce przyjęta” — stwierdził Gitanas Nausėda.

Projekt został przedstawiony w kwietniu. Sejm zdecydował wówczas o jego rozpatrzeniu wraz z poprawkami do ustawy o energetyce. Propozycje przewidywały wprowadzenie dziennych limitów cenowych w celu częściowego złagodzenia gwałtownego wzrostu cen paliw spowodowanego konfliktem na Bliższym Wschodzie.

Główny doradca prezydenta Vaidas Augustinavičius wskazywał wówczas, że rozwiązanie ma zapewnić, aby korzyści wynikające z obniżenia akcyzy lub innych podatków pośrednich trafiły do konsumenta końcowego, „a nie zaginąć w łańcuchu produkcji i dystrybucji”.

O opinie zwrócono się do rządu, Służby Dochodzeń Specjalnych (STT) i Rady ds. Konkurencji, jednak ustawy ostatecznie nie zostały przyjęte. Teraz prezydent ponownie liczy na działania parlamentu.

CODZIENNE LIMITY CEN

Zgodnie z poprawkami prezydenta maksymalne, dopuszczalne ceny paliw na kolejny dzień byłyby codziennie obliczane i ogłaszane przez ministra energii. Mechanizm mógłby zostać uruchomiony uchwałą rządu w przypadku zmian podatków od paliw lub znaczących wahań cen.

Do wyliczenia limitów stosowany byłby wzór uwzględniający m.in. cenę ropy naftowej, średnią łączną marżę obejmującą koszty rafinacji, biopaliw, logistyki i handlu, a także akcyzę oraz podatek od wartości dodanej.

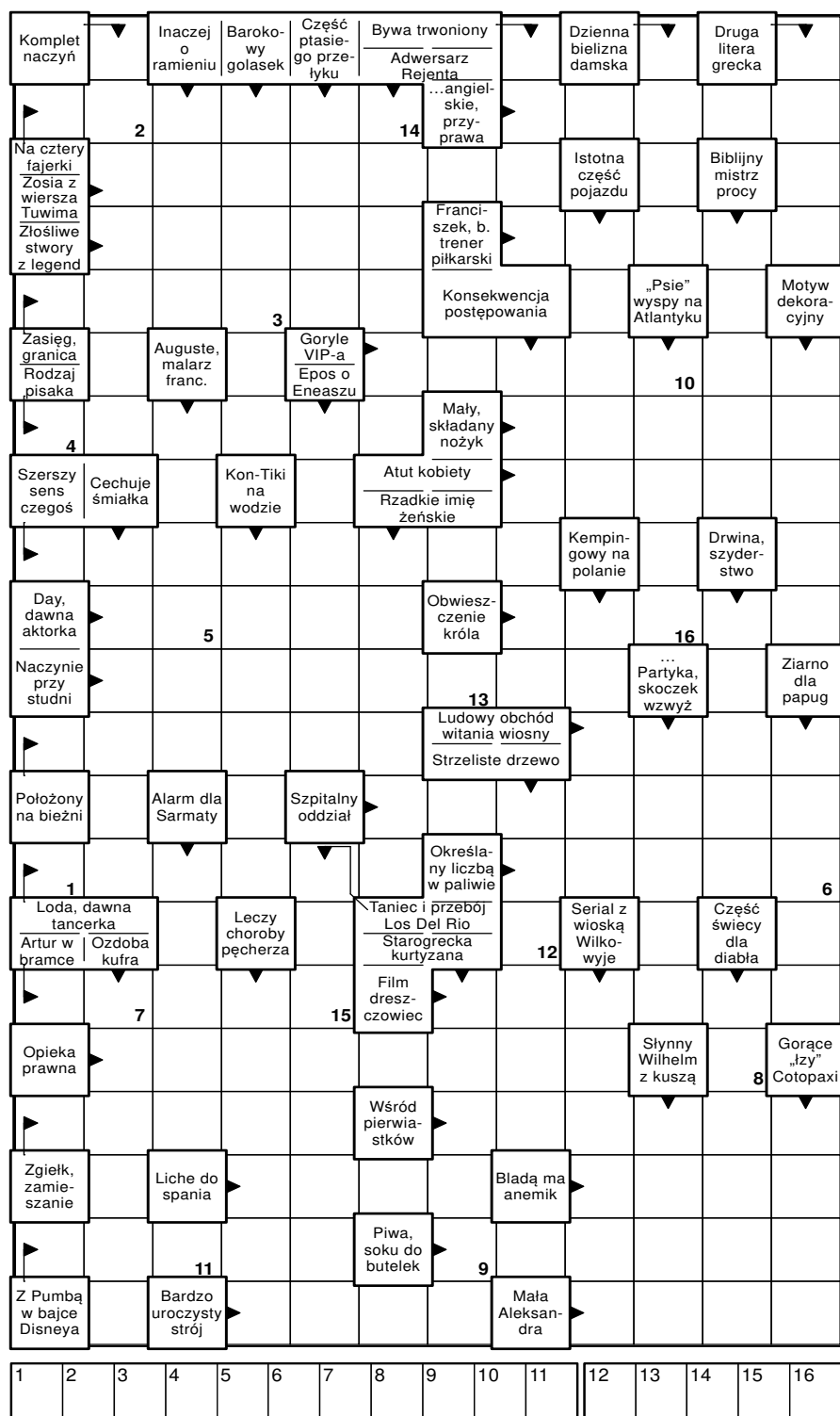
Jednocześnie prezydent zaznacza, że obniżka akcyzy nie powinna być rozwiązaniem stosowanym automatycznie. Jego zdaniem po ulgę w podatku akcyzowym należy sięgnąć dopiero wtedy, gdy sytuacja cenowa na rynku paliw stanie się krytyczna. W takim przypadku konieczna byłaby — jak wskazał — jednoznaczna decyzja polityczna dotycząca dalszych działań. ■

Opr. J.B. na podst. BNS

Gitanas Nausėda proponuje wprowadzenie mechanizmu codziennego ustalania maksymalnych cen paliw **Fot. Dainius Labutis, ELTA**

Krzyżówka

ROZWIĄZANIE KRZYŻÓWKI Z 29-30 WRZEŚNIA

Poziomo: UMIAR - WOLNE - ROZMARYN - KARBID - PORTO - NAIROBI - ERYKA
- ZAPAŚĆ - KOMAR - POKOIK - PLEBS - PIRELLI - ŁEZKA - SROKA - YALE - SEKAT-
OR - OCYNK - MACHER - RAKSA - ALGIDA - PULS - UTARG - LION - URNA - MILA
- SALSA - SZAKAL - ZNAK - DATA - PASAT - AMATOR

Pionowo: URANIA - OPLATA - ATRAPA - ZMORA - PUKIEL - COLA - IZBICA -
ORZECH - GRUSZA - PAMIR - ŚCIEK - EMIGRANT - RADOŚĆ - KLASER - ALASKA
- WYPIEK - PISKORZ - BONO - ROLL - RACA - POMADA - RZYM - EROTYK - UNIKAT
- GNAT - KARB - KONSUL - LATO - OGAR - SIARKA - SKALAR

Hasło: W złości nie ma litości

Uśmiechnij się!

W szpitalu świeżo upieczony ojciec
robi ze wszystkich stron zdjęcia
swego potomka, mruczy przy tym
pod nosem:

– Kumple będą mi jego zazdrościć,
po prostu świetny, no super...

Podchodzi położna:

– Ooo! Pierwsze dziecko?

– Nie, trzecie, ale niech pani zobaczy mojego nowego smartfona czy nie jest fajny?!

Rozmowa kwalifikacyjna:

– Proszę opowiedzieć coś więcej o sobie.

– Wolałbym nie, ponieważ naprawdę zależy mi na tej pracy.

W czasie mszy, facet szeptem pyta
osoby obok:

– Jakie jest tu hasło do Wi-Fi?

– Jezu Chryste, człowieku!

– Ze spacjami czy podkreślaniem?

– Tato, chciałam ci powiedzieć, że jestem zakochana. Adama poznałam na eDarling, potem zostaliśmy przyjaciółmi na Facebooku, często gadaliśmy na WhatsApp, teraz oświadczył mi się przez Skype.

– Córeczko, wobec tego weź ślub na

Twitterze, dzieci kupcie na eBay, a jak ci się mąż znudzi, to wystaw go na Allegro...

Żona dzwoni do męża:

– Kochanie, w naszym samochodzie oderwało się lustro.

– Jak to? Samo się oderwało?!

– Policjant w protokole napisał, że
dachowałam...

Tata mówi do Jasia:

– Idź proszę pomalować okna
w salonie.

Po półgodzinie Jaś wraca i pyta:

– Ramy też pomalować?

Pani w szkole pyta Jasia:

– Powiedz mi kto to był: Mickiewicz,
Słowacki, Norwid?

– Nie wiem. A czy pani, wie kto to

był Zyga, Chudy i Kazek?

– Nie wiem – odpowiada zdziwiona nauczycielka.

– To co mnie pani swoją bandą straszy?

SPEKTAKL CHARYTATYWNY

WILNO
POLSKI
TEATR

Stanisław Ignacy Witkiewicz

**W MAŁYM
DWORKU**

REŻYSER **JAN BUCHWALD** SCENOGRAF **WOJCIECH STEFANIAK**
KOSTIUMOGRAF **GRETA SUBATAVIČIŪTĖ** CHOREOGRAF **TATJANA SEDUNOWA**

POLSKI TEATR W WILNIE
KIEROWNIK ARTYSTYCZNY TEATRU **IRENA LITWINOWICZ**

DOM KULTURY POLSKIEJ, UL. NAUGARDUKO 76, SALA TEATRALNA (WEJŚCIE OD UL. KAUNO)
13 PAŹDZIERNIKA 2026 | GODZ. 19.00

„MAŽAME DVARELYJE”

BILETY DO NABYCIA POPRZEC **paySine** INFORMACJA POD TEL. +370 686 44703

WSPIERAJĄ NAS:

VKC

 VILNIAUS
KULTŪROS
CENTRAS

PATRONI MEDIALNE:

KUPNO

Najdrożej na Litwie kupujemy lasy (dojrzałe, młode, na drewno, poręby), ziemię i zagrody. Tel. +370 651 39 039

Kupię las. Rozliczam się od razu. Tel. +370 686 03 070

Kupię mieszkanie w Wilnie. Może być bez remontu. Proponować różne warianty. Tel. +370 683 73159

Kupujemy las i ziemię.
Załatwiamy dokumenty.
Rozliczamy się od razu.
Tel. +370 606 01 125

USŁUGI

Instalacja grobów. Produkcja pomników i tablic pamiątkowych. Renowacja starych grobów i inne prace. Umowa. Gwarancja, www.gravas.lt
Tel. +370 670 06 868.

Remontujemy pokrycia dachowe, fasady. Wieloletnie doświadczenie. Tanio kompletujemy materiały, udzielamy gwarancji.
Tel. +370 677 34 202

Bezpłatna (finansowana przez państwo) dzienna pomoc społeczna w domu w rejonie wileńskim.
www.sidabronamai.lt,
tel. +370 670 068 68

Doświadczony niewidomy masażysta pomoże w łagodzeniu waszych dolegliwości. Różnego typu masaże — od 14 euro.
Tel. +370 675 73 750

Pokrycie dachowe, naprawa. Dostawa materiału. Gwarancja pracy. Niedrogo i jakościowo. Tel. +370 606 97 218

SPRZEDAŻ

Sprzedam kamienie polne. Materiał może słu-

żyć do budowy ogrodzeń, alejek, tarasów, palenisk, kwietników, na podmurówki i in. Załadunek oraz transport we własnym zakresie. Cena 20 euro/tona. Tel. +370 600 18 083 (Leon)

Sprzedam drewno opałowe. Drewno porąbane lub w kłódkach.
Tel. 0 679 14150

Sprzedajemy różnego rodzaju suche, rąbane drewno na opał w Wilnie i rejonie wileńskim. Starannie ułożone. Dostarczamy.
Tel. +370 686 866 68

KUPOJEMY LASY
DOJRZAŁE, MŁODE,
NA DREWNO, PORĘBY,
ZIEMIĘ, ZAGRODY
W CAŁEJ LITWIE
TEL. 0 676 41 155

Sprzedaj las
(do 16 000 €
za hektar) **DROGO**
Konsultacja i wycena bezpłatna!
+370 659 99929

um
UTENOS MĖSA
SKUPOJEMY BYDLŲ
• W całej Litwie
• Płacimy od razu
• Dogadujemy się szybko i łatwo
+370 620 33544
NAJWIĘKSZA RZEŻNIA W KRAJACH BAŁTYCKICH

NAPRAWIAMY
• telewizory (LCD, plazmowe)
• komputery • monitory
• kamery wideo
• wieże muzyczne i inną aparaturę dźwiękową
• radiotelefony
• mikrofalki, odkurzacze.
Wykonujemy skomplikowany remont. Udzielamy gwarancji.
Vilnius, ul. Kauno 34
tel. +370 655 222 34
www.taisykla.com

Autoserwis Klion szuka ślusarzy-mechaników.

Firma o stabilnej długiej historii. Praca w przyjaznym kolektywie. **Wypłata od**

1200 do 3500 euro, procent

od wykonanych prac, do 50 proc.

Kontakt: [+370 685 040 80](tel:+37068504080), info@klion.lt.

KAWIARNIA
SULTINIAI
• Smaczne pierożki z nadzieniem
• Aromatyczna kawa, herbata
• Szybka obsługa
• Gorące dania
Znajdą nas Państwo
w samym centrum stolicy:
Vilnius, Jogailos 6
tel. 262 40 67, +370 5 212 43 91,
+370 612 62339

TOWARY ELEKTRYCZNE:

- Anteny ■ Odbiorniki
- Narzędzia ■ Pulpity
- Głośniki ■ Przewody
- Akumulatory

www.taisykla.com

tel. +370 655 22 234

KURIER WILEŃSKI Prenumerata 2026

Na kolejny miesiąc trwa do 28 dnia każdego miesiąca

Wydanie codzienne (kod 0044)

Na miesiąc 10,00 €

Na 3 miesiące 28,00 €

Wydanie magazynowe (kod 0172)

Na miesiąc 4,00 €

Na 3 miesiące 11 €

Dla osób niepełnosprawnych oraz emerytów

Wydanie codzienne (kod 0227)

Na miesiąc 9,00 €

Na 3 miesiące 25,00 €

Prenumerata dla czytelników za granicą

Wydanie codzienne

Na miesiąc 20 €

Wydanie magazynowe

Na miesiąc 10 €

„Kurier Wileński” można zaprenumerować:

- w każdym urzędzie pocztowym (Lietuvos paštas);
- drogą elektroniczną: www.prenumeruok.lt;

Informacja pod nr. tel. (8-5) 260 84 44,
Birbynių g. 4A, LT-02121 Vilnius,
kolport@kurierwilenski.lt, www.kurierwilenski.lt

06.30 Info Wilno
06.50 Studio Wilno
07.15 S. anim. „Żubr Pompik”
07.20 „Alchemik”
07.35 „Pożyteczni.pl”
08.00 „Gwiazdorska kuchnia Ani”
08.25 „Ukryte skarby”
08.45 „Rozmowy (nie)wygodne”
09.20 S. dok. „Portrety wileńskie”
09.35 „Było, nie minęło”
10.00 „Z Historią na Ty”
10.20 „Po polsku”
10.25 Info Wilno
10.35 „Gra słów. Krzyżówka”
10.55 „Powiedz to po polsku”
11.00 „Słownik polsko@polski”
11.25 S. anim. „Żubr Pompik”
11.35 „Alchemik”
11.50 „Anna Dymna – spotkajmy się”
12.15 S. „M jak miłość”
13.00 S. dok. „Historie wileńskie”
13.30 Info Wilno
13.40 „Rozmowa Dnia”
13.55 „Akcja H – T” film dok.
14.45 „Daję słowo”
15.35 „Astronarium”
16.00 „Koronka do Miłosierdzia Bożego”
16.20 „Alchemik”
16.35 S. „Klan”
17.00 S. „Barwy szczęścia”
17.25 Info Portal
17.35 „Gra słów. Krzyżówka”
18.00 S. „Za marzenia”
18.45 „Z miłości do miejsca, z miłości do tańca”
19.00 Info Wilno
19.25 Studio Wilno
19.45 S. „Na sygnale”
20.10 S. dok. „Portrety wileńskie”
20.30 „Program informacyjny”

20.55 „Pytanie dnia”
21.05 S. „Komisarz Alex”
21.50 „Kobiety w drodze”
22.15 S. „M jak miłość”
23.00 Info Wilno
23.05 „Rozmowa Dnia”
23.15 S. dok. „Historie wileńskie”
23.40 S. dok. „Portrety wileńskie”
23.55 Info Wilno
00.20 Studio Wilno

6.00 „Hymn Republiki Litewskiej”
6.02, 6.40, 7.07, 3.37, 8.07, 8.40 „Dzień dobry Litwo”
6.30, 7.00, 7.30, 8.00, 8.30 „Wiadomości”
9.00 S. „Policja Kryminalna Linzu”
9.45 S. „Die Rosenheim-Cops”
10.35 S. „Emerycy na tropie”
11.25 S. „Tandem”
12.15 „Zgaduj i zgaduj”
12.45 „Kto i dlaczego?”
13.10 S. dok. „Dzienniki z wyspy”
14.00, 15.00, 16.00, 14.20, 15.15 „Dzień dobry Litwo”
16.20 „Czego nie mówić?”
16.30 S. „La Promesa – pałac tajemnic”
17.30 S. „Zgadnij i odgadnij”
18.00 „Kto i dlaczego?”
18.30 Ważna godzina
19.30 „35 lat milczenia. Jak strzegaliśmy wolności”
20.0 „Ośmiornica”
20.30 Panorama
21.00 Temat dnia
21.30 Program humorystyczny
22.30 S. „Obsesja Eve”
23.15 S. „Narcos”

6.00 S. anim. „Tom i Jerry”
6.30 S. anim. „Tom i Jerry”
7.00 S. „Pani chłopka”
8.00 „Miłość od pierwszego wejrzenia”
9.00 S. „Świeża krew”
10.00 S. „Potrzebuję miłości”
11.00 S. „Odlęgłe miasto”
12.00 „Miłość od pierwszego wejrzenia”
13.00 „Bogacz i biedaczka”
14.00 S. „Pułapka miłości”
15.00 S. „Bajka nocy”
16.00 Wiadomości
16.25 „U Edyty”
17.00 „Dobry wieczór, Litwo”
18.30 Wiadomości
19.20 „Sport”
19.27 „Pogoda”
19.30 „Poważne sprawy”
20.00 „Za czy przeciwko?”
21.00 „Nie przy zdrowych zmysłach”
21.30 Wiadomości
22.30 „Inferno” film fab.
00.55 S. „FBI”

6.00 „Hymn Republiki Litewskiej”
6.02 „Kalendarz ogrodnika”
6.30 Poranne dźwięki
9.00 Studio aktualności LRT
12.30 Jesteśmy Ukraińcami
13.00 Myśli na święta
13.30 Kocham Litwę
15.00 „Utwór Petrasa Repšysa poświęcony pociągowi Gedzie – oda do przyjaźni” film dok.
15.30 LRT OPUS Pełnia Księżyca
16.00 „1000 cudów świata” film dok.
17.00 Bez maski

17.45 „Dziedzictwo”
18.30 Nie tak prosto
19.30 S. dok. „Jak świętuje my: Karnawał”
20.30 Panorama
21.00 Temat dnia
21.30 „Nasienie świętej figi” film fab.
00.30 S. „Pałac tajemnic”

6.00 „Świat według kobiet”
7.00 „KK2”
8.30 „BEZ TABU”
9.00 S. „Kobiety kłamią lepiej”
10.00 S. „W wirze miłości”
11.00 S. „Komisarz Rex”
12.00 S. „Związani przeznaczeniem”
14.30 S. „Dziękuję pszczoły”
15.00 „Simpsonowie”
16.00 „Wiadomości TV3”
16.27 „Pogoda TV3”
16.30 „Pomoc TV”
18.30 „Wiadomości TV3”
19.20 „Sport TV3”
19.27 „Pogoda TV3”
19.30 „BEZ TABU”
20.00 „Gliny”
21.15 „GoŽalgiris”
21.30 Mecz Euro-ligi „Paris Basketball” – „Žalgiris”
23.45 „Cudzoziemiec” film fab.
00.15 S. „Prawo i porządek”

6.00 „Moja kuchnia najlepsza”
7.30 S. „Realna mistyka”
8.30 „Poniżej pokładu”
9.30 S. „Kod”
10.30 S. „Mentalista”
11.30 S. „Kobra 11”
12.30 S. „911”
13.30 „Moja kuchnia najlepsza”
15.00 „Poniżej pokładu”

16.00 S. „Kod”
17.00 S. „Mentalista”
18.00 S. „CSI. Nowy York”
19.00 S. „S.W.A.T.”
20.00 S. „Kobra”
21.00 „Żłódziejski kodeks” thriller
23.05 „Następne 48 godzin” komedia
01.00 „Jestem gwiazdą”

06.00 S. „Stary”
07.30 Litwa na żywo.
08.30 „Moje miejsce”
09.30 Dzisiaj jest dużo pracy
10.30 S. „Nieodkryta Rosja”
11.30 Litwa na żywo
12.30 „Życie należy do ciebie” film dok.
13.00 Nowy dzień
14.00 S. „Stary”
15.30 Życie w biznesie
16.00 Reporter
16.28 Pogoda
16.30 Litwa na żywo
17.30 Pytanko
18.00 Reporter
18.28 Pogoda
18.30 S. „Stary”
20.00 Reporter
20.18 Pogoda
20.25 Litwa na żywo
21.25 S. „Nieodkryta Rosja”
22.30 Reporter
22.58 Pogoda
23.00 Litwa na żywo

6.10 S. „Chicago Fire”
8.00 S. „Alarm dla Cobra 11”
10.00 „Najzabawniejsze amerykańskie filmy domowe”
11.00 „O nas i rodzinie Kazlauskasów”
13.00 S. „Domek szczęścia”
14.00 S. „Strażnik Teksasu - Próba ognia”
15.00 „Prawo i porządek”
17.00 S. „Kobra”
19.00 „Skaza-

ni" dramat
20.00 „Najzabawniejsze amerykańskie filmy domowe”
21.00 „Trzy sekundy” dramat
23.15 S. „Yellowstone”

6.00 S. „Kakawa”
7.00 S. „Zatręci w miłości”
8.00 S. „Niewidoma”
9.00 S. „Leila”
10.00 „Velvet”
11.00 S. „Profesor T”
12.00 S. „Rezydent”
13.00 S. „Prawo i porządek”
14.00 S. „Specjalistka”
15.00 S. „Anupamaa”
15.35 S. „Mangal Lakshmi”
16.30 S. „Niewidoma”
18.00 „Pierwsze randki”
19.00 S. „Rezydent”
20.00 S. „Prawo i porządek”
21.00 S. „Nie patrz w dół”
00.30 S. „Specjalistka”

06.55 S. „Akcjowa 38”
08.00 „Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze”
08.30 „Pełnia Wiary”
09.00 „Serwis Info”
09.20 S. „Za raz wracam”
10.00 S. „Ranczo”
11.00 S. „Komisarz Alex”
12.00 S. „Ojciec Mateusz”
13.00 Serwis Info
13.10 Agrobiznes
13.40 „To się opłaca”
13.55 „Osobliwa planeta” film dok.
15.00 S. „Splątane losy”
16.00 „Serwis Info”
16.25 „Gra słów. Krzyżówka”

17.00 S. „Dzieciństwo”
18.00 „Teleexpress”
18.25 „Jaka to melodia?”
19.05 S. „Klan”
19.40 S. „Akcjowa 38”
20.30 „Program informacyjny”
20.55 „Pytanie dnia”
21.30 S. „Ojciec Mateusz”
22.25 Sprawa dla reportera
23.30 S. „Czas niedokonany”
00.25 S. „Gra z Cieniem”

07.05 „Afish kulturalny ekstra”
07.15 „Niedziela z... Agatą Kuleszą”
08.00 „Informacje kulturalne”
08.25 S. „Rawhide”
09.30 „Dzień z życia artysty”
10.00 S. „Rodzina Połanieckich”
11.35 „Przystań” film fab.
13.10 S. dok. „Reżyserzy”
14.10 S. „Nad Niemnem”
15.15 „Złoto dezerterów” komedia
17.30 S. „Rodzina Połanieckich”
19.00 „Kulturalni”
19.55 S. „Rawhide”
21.05 „Wstręt” dramat
23.00 „Hala odlotów”
23.55 „Różyczka 2” dramat
01.50 „Ostatnie metro” dramat

07.00 „Panorama”
07.30 „Słownik polsko@polski”
08.00 „Smaki świata”
08.30 „Pytanie na śniadanie”
12.30 Stacja Innowacja

12.50 Przepis dnia
13.00 Serwis Info
13.10 S. „Życie nad rozlewiskiem”
14.50 „Kapłan z Suchedniowa” film dok.
15.50 „Słowo daję!”
16.00 „Serwis Info”
16.10 „Zakochaj się w Polsce”
16.35 „Słownik polsko@polski”
17.00 „Tamte lata, tamte dni”
17.30 S. „Barwy szczęścia”
18.00 „Teleexpress”
18.30 „Gra słów. Krzyżówka”
18.50 „Teleexpress Extra”
19.15 „Tańcząca ze światem”
19.45 Panorama
20.20 „Powstanie Warszawskie dzień po dniu”
20.30 Program informacyjny
20.55 Pytanie dnia
21.25 S. „Ranczo”
22.20 „Polonia 24. Tygodnik”
23.25 S. „Ekspedycja”

07.20 „Był taki dzień”
07.22 „Powstanie Warszawskie dzień po dniu”
07.30 „Słownik polsko@polski”
07.55 „Fake czy historia?”
08.30 „Było, nie minęło”
10.10 S. „Dom”
11.40 „Szlakiem miejsc niezwykłych”
11.50 S. dok. „Wszystkie kolory świata”
12.40 „Myśliciele”
12.45 „Ex Libris”
13.05 S. dok. „Historia polskiego sportu”
14.00 „Taniec z rosyjskim niedźwiedziem” film dok.
14.50 „Poczet Wielkich Hetmanów”
15.10 S. „Dom”
16.45 „Sensa-

cje XX wieku”
18.45 S. „Wojenne dziewczyny”
19.30 „Polskie Państwo Podziemne 1939–1945” film dok.
20.30 „Powstanie Warszawskie dzień po dniu”
20.40 „Flesz historii”
21.00 S. „Zatoka szpiegów”
21.45 „Koło historii”
22.10 „Porzucone kwiaty. Historia rodziny Ulmów” film dok.
23.05 „Profesor Michałowski. Droga do Faras” film dok.
00.00 „Sensacje XX wieku”

05.00 Apel Jasnogórski
05.20 Informacje dnia
05.40 Polski Punkt Widzenia
06.00 Maria - kobieta ośmiu błogostawieństw
07.00 Audjencja Generalna Ojca Świętego Leona XIV z Watykanu
08.00 Po stronie prawdy
08.55 Kartka z kalendarza - Powstanie Warszawskie
09.00 Informacje dnia
09.15 Polski Punkt Widzenia
09.35 Słowo życia
09.40 Dzielna niewiasta
09.55 Święty na każdy dzień
10.00 Na zdrowie
10.20 Bóg z nami
10.45 Oświadczenie Fundacji Lux Veritatis w sprawie Muzeum Pamięć i Tożsamość
11.00 Informacje dnia
11.15 Rozmowy niedokończone
12.25 Myśląc Ojczyzna
12.35 Przyroda i ludzie
13.00 Anioł Pański
13.03 Informacje dnia
13.20 Wykłady naukowe
13.50 Mateczniki Polskości
14.00 Parafia pw. Świętej Rodziny
14.20 Przegląd katolickiego tygodnika „Niedziela”
14.30 Msza święta z Jasnej Góry
15.20 Muzyczne chwile
15.30 Sokolnik
16.00 Po stronie prawdy
16.50 Ma się rozumieć
17.00 Informacje dnia
17.10 Z wędką nad wodę w Polskę i Świat
17.35 Sól ziemi
18.00 Modlitwa w Sanktuarium św. Józefa w Kaliszu
20.25 Rodzinny Ogród Zoologiczny „Królestwo Stworzenia”
21.00 Informacje dnia
21.20 Różaniec
21.50 Głos Polski
22.00 Apel Jasnogórski
22.20 Informacje dnia
22.40 Polski Punkt Widzenia
23.00 Głos serca
23.45 50 lat w Republice Konga

7.00 „Mistrzowie samochodów”
10.00 „Stare dobre rzeczy”
12.00 „Łowcy staroci”
18.00 „Inny garaż”
19.00 „Jak to jest zrobione?”
20.00 „Łowcy staroci”
21.00 „Stare dobre rzeczy”
23.00 „Zapomniane i porzucone”

TVP
WILNO

06.30 Info Wilno
06.50 Studio Wilno
07.15 „Superkole ABC”
07.35 „Imbir i Cytryna”
08.00 „Okrasa łamie przepisy”
08.25 „Mazurki nad Wisłą”
08.50 „100 pytań do...”
09.40 „Było, nie minęło”
10.05 „Z Historią na Ty”
10.25 Info Wilno
10.35 „Gra słów. Krzyżówka”
11.00 „Moda na język polski”
11.25 „Superkole ABC”
11.50 „Kobiety w drodze”
12.15 S. „Warto kochać”
13.00 S. dok. „Historie wileńskie”
13.30 Info Wilno
13.40 „Rozmowa Dnia”
13.55 „Kurierka” film dok.
14.50 „Reportaż”
15.05 „Europa da się lubić”
16.00 „Koronka do Miłosierdzia Bożego”
16.20 S. anim. „Baśnie i bajki polskie”
16.35 S. „Klan”
17.00 S. „Barwy szczęścia”
17.25 Info Portal
17.35 „Gra słów. Krzyżówka”
18.00 S. „Na dobre i na złe”
18.45 S. dok. „Notacje”
19.00 Info Wilno
19.25 Studio Wilno
19.45 S. „Na sygnale”
20.10 „Kresy (nie)znane”
20.30 „Program informacyjny”
20.55 „Pytanie dnia”
21.05 „Skazany na bluesa” dramat

22.45 „Kryminalna Wileńszczyzna”
23.00 Info Wilno
23.05 „Rozmowa Dnia”
23.15 S. „Ojciec Mateusz”
00.00 S. dok. „Historie wileńskie”
00.25 Info Wilno
00.50 Studio Wilno

LRT | TV

6.00 „Hymn Republiki Litewskiej”
6.02, 6.40, 7.07, 3.37, 8.07, 8.40 „Dzień dobry Litwo”
6.30, 7.00, 7.30, 8.00, 8.30 „Wiadomości”
9.00 S. „Policja Kryminalna Linzu”
9.45 S. „Die RosenheimCops”
10.35 S. „Emerycy na tropie”
11.25 S. „Tandem”
12.15 „Zgaduj i zgaduj”
12.45 „Kto i dlaczego?”
13.10 S. dok. „Dzienniki z wyspy”
14.00, 15.00, 16.00, „Wiadomości”
14.20, 15.15 „Dzień dobry Litwo”
16.20 „Czego nie mówić?”
16.30 S. „La Promesa – pałac tajemnic”
17.30 S. „Zgadnij i odgadnij”
18.00 „Kto i dlaczego?”
18.30 Ważna godzina
19.30 „1000 cudów świata” film dok.
20.30 Panorama
21.00 Temat dnia
21.30 Złoty umysł
23.00 S. „Rozszczerz podniebienia”
23.40 „Pokój tajemnic” dramat

6.00 S. anim. „Tom i Jerry”
6.30 S. anim. „Tom i Jerry”
7.00 S. „Pani chłopka”
8.00 „Miłość od

pierwszego wejrzenia”
9.00 S. „Świeża krew”
10.00 S. „Potrzebuję miłości”
11.00 S. „Odległe miasto”
12.00 „Miłość od pierwszego wejrzenia”
13.30 „Nie przy zdrowych zmysłach”
14.00 S. „Pułapka miłości”
15.00 S. „Bajka nocy”
16.00 Wiadomości
16.25 „U Edyty”
17.00 „Dobry wieczór, Litwo”
18.30 Wiadomości
19.20 „Sport”
19.27 „Pogoda”
19.30 Muzyczny detektyw
21.00 „Furiosa. A Mad Max Saga” film fab.
23.55 „Gniazdo Kondora” thriller

LRT | PLUS

6.00 „Hymn Republiki Litewskiej”
6.02 „Granica”
6.30 Poranne dźwięki
9.00 Studio aktualności LRT
12.30 Nasza rosyjska ulica
13.00 Dzień kultury
13.30 „Sztuczna inteligencja – rewolucja”
14.00 „35 lat milczenia. Jak strzeliliśmy wolności”
14.30 „Ośmiornica”
15.00 S. dok. „Jak świętuje my: Karnawał”
16.00 „1000 cudów świata” film dok.
17.00 Bez maski
17.45 Przeznaczenie
18.30 „Cisza między strzałami” film dok.
19.30 Rentgen kultury
20.30 Panorama
21.00 Temat dnia
21.30 Film fab.
23.15 Euromaxx
23.30 „Przywiązanie” dramat

6.15 „W świecie

zwierząt”
6.45 „Zrób sam”
7.15 „Gliny”
8.30 „BEZ TABU”
9.00 S. „Kobiety kłamią lepiej”
9.30 S. „W wirze miłości”
11.00 S. „Komisarz Rex”
12.00 S. „Związani przeznaczeniem”
14.30 S. „Dziękuję pszczoły”
15.00 „Simpsonowie”
16.00 „Wiadomości TV3”
16.27 „Pogoda TV3”
16.30 „Pomoc TV”
18.30 „Wiadomości TV3”
19.20 „Sport TV3”
19.27 „Pogoda TV3”
19.30 „Krudowie 2: Nowa era” film anim.
21.30 „Wieczorne wiadomości TV3”
22.30 „Exodus: Bogowie i królowie” film fab.
01.40 „Czarna komedia” film fab.

6.00 „Moja kuchnia najlepsza”
7.30 S. „Realna mistyka”
8.30 „Poniżej pokładu”
9.30 S. „Kod”
10.30 S. „Mentalista”
11.30 S. „CSI. Nowy York”
12.30 S. „911”
13.30 „Moja kuchnia najlepsza”
15.00 „Poniżej pokładu”
15.30 „Orły lombardu”
16.00 S. „Kod”
17.00 S. „Mentalista”
18.00 S. „CSI. Nowy York”
19.00 S. „S.W.A.T. IV”
20.00 S. „Kobra”
21.00 „Czas na przyjaźń” film fab.
22.55 „Złodziejski kodeks” thriller

lrytas.tv

05.00 Nowy dzień
06.00 S. „Stary”
07.30 Litwa na żywo
08.30 Chcę pracować
09.00 Trzymajcie się
12.00 Kod zdrowia
13.00 Nowy dzień
14.00 „Rozmowy nad morzem”
15.00 „Łato na wzgórzu”
15.30 Sad i ogród
16.00 Reporter
16.28 Pogoda
16.30 Godzina z Valatką
17.30 Pyszne życie
18.00 Reporter
18.28 Pogoda
18.30 S. „Stary”
20.00 Reporter
20.18 Pogoda
20.30 Koncert
22.30 Reporter
22.58 Pogoda
23.00 Anatomia mieszkania
23.30 Godzina z Valatką
00.30 „Wojownicy”

6.00 S. „Chicago Fire”
8.00 S. „Alarm dla Cobra 11”
9.00 S. „Chicago Fire”
10.00 „Najzabawniejsze amerykańskie filmy domowe”
11.00 „Niedoskonałe geny”
13.00 S. „Domek szczęścia”
14.00 S. „Strażnik Teksasu Próba ognia”
15.00 „Prawo i porządek”
17.00 S. „Kobra 11”
19.00 „Skazani” dramat
20.00 „Gliny”
22.00 Historyczne wydarzenie sportowe
00.00 „Mumia powraca” film fab.

6.00 S. „Kakawa”
7.00 S. „Zatrzać ni w miłości”
8.00 S. „Niewidoma”

9.00 S. „Leila”
10.00 „Velvet”
11.00 S. „Profesor T”
12.00 S. „Rezydent”
13.00 S. „Prawo i porządek”
14.00 S. „Specjalistka”
15.00 S. „Anupamaa”
15.35 S. „Mangal Lakshmi”
16.30 S. „Niewidoma”
18.00 „Pierwsze randki”
19.00 S. „Rezydent”
20.00 S. „Prawo i porządek”
21.00 S. „Wisting”
22.55 S. „Specjalistka”
01.05 S. „W śmiertelnej pułapce”

06.50 S. „Akcja 38”
08.00 „Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze”
08.30 „Agape Blisko Ciebie”
09.00 „Serwis Info”
09.20 „Okrasa łamie przepisy”
10.00 S. „Ranczo”
11.05 S. „Komisarz Alex”
12.00 S. „Ojciec Mateusz”
13.00 Serwis Info
13.10 Agrobiznes
13.40 Magazyn Rolniczy
13.55 „Osobliwa planeta” film dok.
15.00 S. „Splątane losy”
16.00 Serwis Info
16.25 Gra słów. Krzyżówka
17.00 S. „Dzielectwo”
18.00 „Teleexpress”
18.25 „Jaka to melodia?”
19.05 S. „Klan”
19.40 S. „Akcja 38”
20.30 „Program informacyjny”
20.55 „Pytanie dnia”
21.25 Piłka nożna

Liga Narodów

00.15 „Frantic” film fab.

07.00 „Afisz kulturalny ekstra”
07.10 „Dobry tytuł”
07.50 „W poszukiwaniu dobrego filmu”
08.20 S. „Rawhide”
09.25 „Tamte lata, tamte dni”
10.00 S. „Rodzina Połanieckich”
11.35 „Porte des Lilas” film fab.
13.25 „Napisane życie. Wisława Szymborska” film dok.
14.55 „Gwiazdowski” TVP Rozrywka
15.30 „Na fali wspomnień”
15.45 „Muzeum Polskiej Piosenki”
16.00 „ABC miłości” komedia
17.25 S. „Rodzina Połanieckich”
19.00 „Tygodnik Kulturalny”
19.50 S. „Kroniki Sherlocka Holmesa”
21.00 „Wstęp do filmu – Podejrzana”
21.05 „Podejrzana” film fab.
23.35 S. „Pitbull”
00.40 „Wstręt” dramat
02.30 „Acid Rain” film anim.

07.00 „Panorama”
07.30 „Jak żyje las...”
07.50 „Polacy Świata”
08.00 „Makłowicz w podróży”
08.30 Pytanie na śniadanie
12.35 „Skarbiec sztuki Lubelszczyzny”
13.00 Serwis Info
13.10 S. „M jak miłość”
14.50 „Polonia 24. Tygodnik”
16.00 Serwis Info
16.10 „Polskie

Parki Narodowe

16.40 „Pięknie przyprawiONA”
17.00 „Autoportret za mgłą. Olga Boznańska” film dok.
18.00 „Teleexpress”
18.30 „Gra słów. Krzyżówka”
18.50 „Teleexpress Extra”
19.15 „Wybie-ram Polskę”
19.45 Panorama
20.20 „Powstanie Warszawskie dzień po dniu”
20.30 „Program informacyjny”
20.55 Pytanie dnia
21.25 S. „Echo serca”
22.15 S. „Na sygnale”
23.15 „Szansa na sukces”

07.15 „Był taki dzień”
07.20 „Powstanie Warszawskie dzień po dniu”
07.25 „Słownik polsko@polski”
07.55 „Fake czy historia?”
08.35 „Arsenal”
09.50 „Flesz historii”
10.10 S. „Dom”
11.45 „Pamięć Powstania” film dok.
12.45 „Zamki kresowe Rzeczypospolitej”
13.05 S. dok. „Królowe, które zmieniły świat”
13.50 „Był taki dzień”
13.55 S. dok. „Pieszo przez dziką Rumunię”
14.45 „Pałace i rezydencje Lubelszczyzny”
15.00 S. „Dom”
16.30 „Prasa donosi”
16.35 S. dok. „Sensacje XX wieku”
18.55 S. „Wojenne dziewczyny”
19.40 „Powstanie Warszawskie dzień po dniu”
19.50 S. dok. „Wojownicy czasu”
20.20 „Umrzeć za

Warszawę” film dok.

21.15 „Psy” film fab.
23.00 „Powstanie zwykłych ludzi” film dok.
23.55 „Taniec z rosyjskim niedźwiedziem” film dok.
00.45 „Sensacje XX wieku”

01.00 Modlitwa w Sanktuarium św. Józefa w Kaliszu
03.25 Rodzinny Ogród Zoologiczny & „Królestwo Stworzenia”
04.00 Informacje dnia
04.20 Różaniec
04.50 Głos Polski
05.00 Apel Jasnogórski
05.20 Informacje dnia
05.40 Polski Punkt Widzenia
06.00 Przetrawiliśmy
06.30 Maestro
07.15 Krzywda
08.55 Kartka z kalendarza Powstanie Warszawskie
09.00 Informacje dnia
09.15 Polski Punkt Widzenia
09.40 Słowo życia
09.45 Krakowianka o modrych oczach
10.10 Z wędką nad wodę w Polskę i Świat
10.35 Święty na każdy dzień
10.45 Jestem mamą
11.00 Informacje dnia
11.15 Listy nadziei
12.15 Muzyczne chwile
12.25 Głos Polski
12.35 Natura et Homo
13.00 Anioł Pański
13.03 Informacje dnia
13.20 Głos serca
14.05 Artystyczna dusza
14.30 Msza święta z Jasnej Góry
15.20 Muzyczne chwile
15.30 Drzwi do lasu
15.55 Słowo życia
16.00 Modlitwa w

Godzinie Miłosierdzia Koronką do Bożego Miłosierdzia

16.20 Mocni w Wierze
16.50 Ma się rozumieć
17.00 Informacje dnia
17.10 Natura Obiektywnie
17.40 Post Scriptum
18.05 Rok Jubileuszowy 200 lat poświęcenia Kościoła św. Klemensa w Wieliczce
18.25 Akademia prolife
18.30 Łączy Nas Historia
18.55 Poczet Wielkich Polaków
19.00 Anioł Pański
19.05 Informacje dnia
19.15 Westerplatte Młodych
20.00 Warto zauważyć... w mijającym tygodniu
20.30 Historie Starego Testamentu
20.45 Modlitwa z telefonicznym udziałem dzieci
21.00 Informacje dnia
21.20 Różaniec
21.50 Myśląc Ojczyzna
22.00 Apel Jasnogórski
22.20 Informacje dnia
22.40 Polski Punkt Widzenia
23.00 Starowiejski Profesor Józef Bielawski

7.00 „Mistrzowie samochodów”
10.00 „Stare dobre rzeczy”
14.00 „Gorąca złota”
18.00 „Inny garaż”
19.00 „Jak to jest zrobione?”
20.00 „Renowatorzy”
21.00 „Codzienność służb granicznych”
23.00 „Zapomniane i porzucone”

TVP
WILNO

06.30 Info Wilno
06.50 Studio Wilno
07.15 „Domisie”
07.40 Rok w ogrodzie
08.00 Jak smakuje Polska?
08.35 S. „Weterynarze z sercem”
09.00 „Chocim 1621” film dok.
09.50 Jesteśmy stąd
10.00 Info Wilno
10.10 Zwierza-ki Czytaki
10.25 S. „Pierścień i róża”
10.50 Jak to się mówi, czyli Kasia u Bralczyka
11.15 Daję słowo
12.05 Kultowe rozmowy
12.30 S. „Plebania”
13.15 S. dok. „Historia polskiego sportu”
14.10 Polonia 24. Tygodnik
15.15 S. „Komisarz Alex”
16.00 Koronka do Miłosierdzia Bożego
16.20 Info Wilno
16.25 S. „Ojciec Mateusz”
17.10 Hasztagi tygodnia
18.10 S. „Czas honoru”
19.00 Info Wilno
19.15 Ewangelia Litewski
19.30 Rozmowy w Mackiewiczówce
20.00 Przegląd Wileński
20.10 Jeden dzień z życia
20.30 Program informacyjny
20.55 Pytanie dnia
21.00 To jest grane
21.30 The Voice of Poland
22.35 Program rozrywkowy
22.45 The Voice of Poland
23.45 Info Wilno
00.05 S. dok. „Historia polskiego sportu”
00.55 Pożyteczni.pl
01.15 Program

informacyjny
01.45 Sport
01.50 Jeden dzień z życia

LRT | TV

6.00 „Hymn Republiki Litewskiej”
6.02 „Historie rzeczy”
7.00 „1000 cudów świata”
8.00 „I gdzie dalej?”
9.00 „Dzień dobry, Litwo”
9.30 „Wiadomości. Pogoda”
9.35 „Dzień dobry, Litwo”
10.30 „Wiadomości. Pogoda”
12.00 „Rodzicielstwo. Oceany” film dok.
13.00 „Dzika Kanada” film dok.
13.55 S. „Śledztwa siostry Bonifacji”
15.30 Wiadomości
15.45 Dajmy czadu!
17.00 Granica
17.30 Chleba i igrzysk
18.30 Wiadomości
19.00 Euromaxx
19.30 Styl
20.30 Panorama
21.00 „Kocham Litwę”
22.40 „Wojna z dziadkiem” dramat
00.20 „L'attachement” dramat

6.00 „Przytapani!”
8.30 „Strażnicy marzeń” film anim.
10.20 „Transformers” film fab.
13.10 „Robot i Frank” komedia
15.00 „Skąd wiesz?” komedia
17.30 Będzie wszystkiego
18.30 Wiadomości
19.20 „Sport”
19.27 „Pogoda”
19.30 Program muzyczny
22.00 „Zabójcza gra” thriller
00.05 „Duże dz

LRT | PLUS

6.00 „Hymn Republiki Litewskiej”
6.02 „Notatki przyrodnika”
6.30 „Dzieci tysiąclecia Litwy”
7.25 „Złoty umysł”
8.30 „Encyklopedia Gustava”
9.00 „Bądź zdrow!”
9.30 „Sztuczna inteligencja – rewolucja”
10.00 „Co dobrze, s asiedzie?”
10.30 „Pogoń. Vytis. Historie życia Białorusinów mieszkających na Litwie”
11.00 Jesteśmy z Ukrainy
11.30 Nasza rosyjska ulica
12.00 W sercu Litwin
13.00 Gospodarstwa domowe ożywają
13.30 Odbicia
14.00 Koncert
15.30 Ptaki wędrowne
16.00 „Historie o wspólnocie”
16.30 Dzień kultury
17.00 Trójkąt. Niezwykłe rozmowy
18.00 „Skok ku wolności” film dok.
19.00 Legendy
20.00 To jest kino
20.30 Panorama
21.00 „Nebra-ska” dramat
23.50 S. „Puaro”

6.00 Filmy anim.
8.00 S. anim. „Simpsonowie”
8.30 „Zagroda marzeń”
9.00 „Świat zwierząt”
9.30 „Zrób sam”
10.00 „Czary Kotryny”
10.30 „Szybkie i proste przepisy Jamiego”
11.00 „Lepiej za mniej”
11.30 „Sekretne życie ośmiornic” film dok.
12.40 „Zrodzone w burzy” film dok.
14.00 „Kopciuszka” film anim.
15.30 „Teraz jesteśmy w wojsku” komedia
17.25 „Najzabaw-

niejsze domowe nagrania w Ameryce”
18.30 „Wiadomości TV3”
19.20 „Sport TV3”
19.27 „Pogoda TV3”
19.30 „galvOK”
22.00 „Ostatni oddech” dramat
23.55 „2 Hearts” dramat

6.00 S. „Akumulatory”
7.00 „Lotnisko na Alasce”
8.00 „Realna mistyka”
9.00 „Gry Tytanów”
10.00 „Orły lombardów”
11.00 S. „Wyścig dookoła świata”
12.00 S. „Akumulatory”
13.00 „Lotnisko na Alasce”
14.00 „Kuchenne koszmary”
15.00 „Zamierzamy zarobić trochę pieniędzy”
16.30 „Ale numer!”
16.30 Mistrzostwa LKL „Rytas” – „Gargždai”
19.00 Mistrzostwa LKL „Hipopocrydit” – „Šiauliai”
21.30 „Dark Asset” film fab.
23.20 „Czas na przyjaźń” film fab.

lrytas.tv

06.00 „Azja” film dok.
08.00 „Wartościowe spotkania” film dok.
08.30 „Cząsteczka Litwy” film dok.
09.00 „Sad i ogród”
09.30 Chcę pracować
11.00 „Nasze miasta”
11.30 Anatomia mieszkania
12.00 „Dziś bierze”
13.00 S. „Stary”
16.00 Wiadomości
16.28 Pogoda
16.30 „Życie należy do ciebie”
17.00 „Życie w biznesie” film dok.
17.30 „Lato na

wzgórzu”
18.00 Wiadomości
18.28 Pogoda
18.30 Pyszne życie
19.00 Koncert
20.00 Wiadomości
20.30 „A. Łukaszenka. Złote dno” film dok.
22.30 Wiadomości
23.00 S. „Azja”

06.10 S. dok. „Najgorszy kucharz świata”
7.20 „Piekielna droga”
8.20 „Zabójcza pogoda”
9.30 „Przewodnik budowlany”
10.00 „Autopilot”
10.30 „Gaz do dechy”
11.00 „Wielka dziesiątka”
11.30 S. dok. „Najgorszy kucharz świata”
13.00 „Piekielna droga”
14.00 „Domy warte miliony”
15.00 „Poważne klęski żywiołowe”
16.00 „Magazyny nowe wojny”
17.30 „Wyspy Dziewicze. Nowa Zelandia”
19.00 Bez tabu
20.00 Podróże
21.00 „Gaz do dechy”
22.00 „Nagrody M.A.M.A.”

6.15 „Łapacz snów”
7.00 S. „Niewidoma”
8.00 S. „Uczeń Molphara”
9.00 S. „Skarb”
10.00 S. „Śledztwa siostry Bonifacji”
11.00 S. „Profesor T”
13.10 S. „Śmierć pod palmami”
15.30 S. „Wspaniały wiek”
17.30 S. „Morderstwo w Miribel”
19.55 S. „Krok do nieba”
21.00 S. „Annika”
23.00 S. „Milczący świadek”

06.15 Wykrywacz kłamstw
06.30 Pytanie dnia
06.55 Okno na Świat
07.20 „Balans bieli”
08.00 „Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze”
08.40 „Rok w ogrodzie”
09.05 „Rok w ogrodzie Extra”
09.20 „Pełnosprawni”
09.55 S. „Ranczo”
11.00 S. „Felicita”
12.10 S. „Ojciec Mateusz”
13.05 „Dobre strony”
13.25 „Gwiazdy w południe”
15.25 Okrasa łamie przepisy
16.00 Rolnik szuka żony
17.00 Zaraz wracam
18.00 „Teleexpress”
18.30 S. „Ojciec Mateusz”
19.20 Przed ekranem
19.40 „Jaka to melodia?”
20.30 Program informacyjny
20.55 „Pytanie dnia”
21.25 S. „Komisarz Alex”
22.25 „Ming-hun „dramat
00.10 „Morderstwa w Cantal” film fab.

07.10 „IV Symfonia emoll op. 98”
08.00 Sylwetki NIKE
08.05 „Moja mama” film anim.
08.20 „Hydraulicy” film anim.
08.35 Sylwetki NIKE
08.40 „Chłopcy” film obycz.
10.15 Sylwetki NIKE
10.20 „ABC miłości” komedia
11.45 Sylwetki NIKE
11.55 S. „Kosmos 1999”
12.50 Sylwetki NIKE

12.55 Wydarzenie aktualne
13.25 Sylwetki NIKE
13.35 „Paul Signac: złoty wiek dopiero nadejdzie” film dok.
14.30 Sylwetki NIKE
14.40 Dzień z życia artysty
15.10 Sylwetki NIKE
15.15 „Dama Kameiliowa” melodramat
17.10 Sylwetki NIKE
17.15 S. „Nad Niemnem”
18.20 Sylwetki NIKE
18.30 Tamte lata, tamte dni
19.00 Sylwetki NIKE
19.10 „Porte des Lilas” film fab.
20.50 Sylwetki NIKE
21.00 „Maudie” film obycz.
22.55 Sylwetki NIKE
23.05 „Kiedy mnie już nie będzie...”
00.05 Sylwetki NIKE
00.20 „Podejrzana” film fab.

07.00 „Panorama”
07.30 „Kulturalni”
08.15 Turystyczna Jazda
08.30 „Pytanie na śniadanie”
12.30 „Podróże z historią”
13.05 „Samochodzik i templariusze”
14.15 „Jak to się mówi, czyli Kasia u Bralczyka”
14.45 S. „Echo serca”
15.35 S. „Na sygnale”
16.35 „Okrasa łamie przepisy”
17.05 „Europa da się lubić”
18.00 „Teleexpress”
18.25 S. „M jak miłość”
19.20 S. „Alternatywy”
20.10 Lato z Radiem i Telewizją Polską
20.20 Powstanie Warszawskie dzień po dniu
20.30 Program informacyjny
20.55 Pytanie dnia

21.20 S. „Archiwista”
23.00 „Daję słowo”
23.45 DOBRY ŻART
00.00 „Stawka większa niż życie”

07.20 Był taki dzień
07.28 Sprawdzamy
07.45 Polacy w kosmosie
08.10 Ex Libris
08.30 „Słowiński Park Narodowy” film dok.
08.55 „Wigierski Park Narodowy” film dok.
09.20 „Pieniński Park Narodowy” film dok.
09.45 Było, nie minęło
10.10 S. „Syzyfowe prace”
11.05 Kuchnia Jagiellonów
11.30 S. dok. „Odnaleźć Zaginione”
11.55 S. dok. „Historia polskiego sportu”
12.50 „Wszystkie kolory świata” film dok.
13.40 Budowniczość świata
14.00 S. dok. „Plaże Europy”
14.50 „Korowód z morałem” film dok.
15.10 Ex Libris
15.30 S. „Śmieciarz”
17.00 Flesz historii
17.20 „Potop. Postscriptum” film dok.
18.20 S. dok. „Królów, które zmieniły świat”
19.05 Myśliciele
19.10 S. „Wojenna narzeczona”
20.05 „Szafa polska 1945–89” film dok.
21.00 Koło historii
21.30 „Pokojówka” film dok.
22.35 „Młode wilki” film fab.
00.15 „Ceremonia pogrzebowa” film obycz.

00.30 Przegląd Katolickiego Tygodnika „Niedziela”
00.35 Regał
01.00 Słowo życia
01.05 Świat w

obrazach
01.10 Informacje dnia
01.30 Łączy Nas Historia
01.55 Poczet Wielkich Polaków
02.00 Anioł Pański
02.05 Ma się rozumieć
02.15 Westerplatte Młodych
02.55 Święty na każdy dzień
03.00 Warto zauważyć... w mijającym tygodniu
03.30 Historie Starożytności
03.45 Modlitwa z telefonicznym udziałem dzieci
04.00 Informacje dnia
04.20 Różaniec
04.50 Myśląc Ojczyznę
05.00 Apel Jasnogórski
05.20 Informacje dnia
05.40 Polski Punkt Widzenia
06.00 Natura Obiektywnie
06.25 Wykłady naukowe
06.55 Muzyczne chwile
07.10 Matusia siostra Matylda Getter
08.10 Św. Józef patron na trzecie tysiąclecie
08.25 Sól ziemi
08.55 Poczet Wielkich Polaków
09.00 Informacje dnia
09.15 Westerplatte Młodych
10.00 Z nadmienia Miłości
11.00 Informacje dnia
11.15 Retrospekcja
11.20 Muzyczne chwile
11.35 Słowo życia
11.40 Polski Punkt Widzenia
12.00 Kropelka radości
13.00 Anioł Pański
13.03 Informacje dnia
13.20 Warto zauważyć... w mijającym tygodniu
13.50 Natura Obiektywnie
14.20 Ocalić od zapomnienia
14.30 Msza święta z Jasnej Góry

15.20 Muzyczne chwile
15.30 Przegląd Katolickiego Tygodnika „Niedziela”
15.35 Słowo życia
15.40 Święty na każdy dzień
15.45 Jak wygrać małżeństwo?
16.00 Dzielną niewiastę
16.15 Mateczniki Polskość
16.30 Wierzę w Boga
17.00 Informacje dnia
17.10 Historia PL
18.00 Żywa nie tradycja
18.30 Przełamyj bariery
18.55 Poczet Wielkich Polaków
19.00 Anioł Pański
19.05 Informacje dnia
19.15 Rozmowy niedokończone
20.25 Święty na każdy dzień
20.30 Manna z Nieba
20.45 Modlitwa z telefonicznym udziałem dzieci
21.00 Informacje dnia
21.20 Różaniec
21.50 Myśląc Ojczyznę
22.00 Apel Jasnogórski
22.20 Informacje dnia
22.40 Polski Punkt Widzenia
23.00 Warto być ojcem
23.15 Głos serca

7.00 „Jak to jest zrobione?”
9.00 „Europejscy kierowcy ciężarówek”
10.00 „Najlepszy garaż”
12.00 „Warsztat naprawczy”
13.00 „Legendarne motocykle”
14.00 „Niezwykłe samochody”
16.00 „Program o przetrwaniu”
18.00 „Alaska”
19.00 „Jak to jest zrobione?”
21.00 „Złota gorączka”
23.00 „Nadzy i przestraszeni”

06.30 Info Wilno
06.45 Kultowe rozmowy
07.10 S. „Pierścień i róża”
07.35 Zaczarowany świat...
08.00 Rozmowy w Mackiewiczówce
08.35 Przegład Wileński
08.45 Jeden dzień z życia
09.00 „Kalkuta Matki Teresy” film dok.
09.50 S. dok. „Notacje”
10.05 Detektyw Literka
10.15 Halo halo!
10.25 Studio Raban
10.50 Moda na język polski
11.10 KFPP Opole
12.00 Program rozrywkowy
12.20 S. „Plebani”
13.05 Jak smakuje Polska?
13.35 Ewangelia Litewski
13.50 Słowo na niedzielę
14.00 Transmisja Mszy Świętej
15.10 „Jacek Cygan. Życie jest sztuką” film dok.
16.35 Świat w obłokach
17.35 Cafe Fogg
17.50 Przegład Wileński
18.05 S. „Za raz wracam”
18.55 Europa da się lubić
19.45 Program
19.49 Niedziela z...
20.30 Program informacyjny
20.55 Pytanie dnia
21.00 S. „Stawka większa niż życie”
22.00 Hasztagi tygodnia
23.05 Gabi Drzewiecka zaprasza
23.50 The Voice of Poland

6.00 „Hymn Republiki Litewskiej”
6.02 „Spisek”
6.30 „Litwin w sercu”
7.00 „To jest kino”
7.30 „Dzień kultury”
8.00 „Myśli niedzielne”
8.30 „Życ na wsi jest dobrze”
9.00 „Kalendarz ogrodnika”
9.30 „Notatki przyrodnika”
10.00 „Encyklopedia Gustavo”
10.30 „Litewskie dzieci milenijne”
11.30 S. dok. „Morocco. Lands of Colors”
12.20 S. dok. „Azja”
12.50 S. dok. „Mamma!”
13.40 S. „Kryminalne Geniuszki”
15.30 Wiadomości
15.45 Euromaxx
16.00 Historyczni detektywi
17.00 Wieczór z Audriušem Giržadasem
18.00 Rowerowe show
18.30 Wiadomości
19.00 Okno na władzę
19.30 Tydzień
20.30 Panorama
21.00 S. „La favorita 1922”
21.55 „Morze pełne nadziei” komedia
23.40 „Pokój tajemnic” dramat

6.00 „LEGO Masters”
6.55 S. anim.
9.00 „Tajna baza” komedia
11.00 „Fun Size, szalone Halloween” komedia
12.45 „Linia czasu” film fab.
14.55 „Indiana Jones i Królestwo Kryształowej Czaszki” komedia
17.20 „Teleloto”
18.30 Wiadomości
19.20 „Sport”
19.27 „Pogoda”
19.30 „Gwiazdne duety”
22.00 „Holland” thriller
00.10 „Miasto złodziei” thriller

6.00 „Hymn Republiki Litewskiej”
6.02 „Dzień kultury”
6.30 „Euromaxx”
7.00 „Detektywi historii”
8.00 S. anim. „Smerfy”
8.35 S. anim. „Bluey”
9.00 Droga
9.30 Wiera i życie
10.00 7 dni Kowna
10.30 Menora
11.00 Gdy nastał Dzień X
11.30 Zakaz wjazdu
12.00 Święteczne myśli
12.30 Msza Święta
13.45 S. „Hetty Feather”
14.45 „Dziewczynka z zapalnikami” bajka
15.45 Przegład piłkarskiego turnieju Liga Narodów UEFA
18.00 Kocham Litwę
19.30 Notatki przyrodnika
20.00 Otwarta kombinacja
20.30 Panorama
21.00 Vilnius Mama Jazz 2026
22.00 Opera „Lohengrinas”
01.15 S. „Poirot Agathy Christie”

6.00 Filmy anim.
8.00 S. anim. „Simpsonowie”
9.00 „La Maistas. Hiszpania”
10.00 „Świat według kobiet”
11.00 „Zagroda marzeń”
12.00 „Sfora” film dok.
13.10 „Oko w oko z dziką naturą” film dok.
14.20 „Królestwo zwierząt” film dok.
15.30 „Antoni Prowski: nie ma jak do domu” film dok.
16.30 „Tucci we Włoszech” film dok.
17.30 „Ile kosztuje każda sztuka?”
18.30 „Wiado-

mości TV3”
19.20 „Sport TV3”
19.27 „Pogoda TV3”
19.30 „Najbardziej błogosławieni w narodzie”
21.00 „Ultimatum Burne” film fab.
23.25 „Człowiek z bliźnię” dramat

6.00 „Akumulatory”
7.00 „Lotnisko na Alasce”
8.00 „Szlakami partyzanckimi”
8.30 „Róg Tura”
9.00 Program sportowy
10.00 „Orły lombardu”
10.30 „Wyścig dookoła świata”
12.00 S. „Akumulatory”
13.00 „Lotnisko na Alasce”
14.00 „Kuchenne koszmary”
15.00 „Zamierzamy zarobić trochę pieniędzy”
16.00 „Ale numer!”
15.00 TOPLYGA Mistrzostwa piłki nożnej
16.30 Mistrzostwa LKL „Žalgiris” – „Lietkabelis”
19.00 Mistrzostwa LKL „Juventus” – „Tauragė”
21.30 „Kryptonim U.N.C.L.E.” komedia
23.50 „Dark Asset” film fab.

06.00 S. „Azja”
08.00 „Biblioteka i człowiek” film dok.
08.30 „Echa kultury litwakowskiej” film dok.
09.00 Dziś bierze
10.00 Pyszne życie
10.30 Sad i ogród
11.00 Kod zdrowia
12.00 Koncert
13.00 S. „Stary”
16.00 Wiadomości
16.28 Pogoda
16.30 24/7
17.30 Anatomia mieszkania
18.00 Wiadomości
18.28 Pogoda
18.30 W świecie koszykówki
19.00 TV Wolność

20.00 Wiadomości
20.28 Pogoda
20.30 Godzina z Valatką
21.30 24/7
22.30 Wiadomości
23.00 S. „Azja”

06.00 S. dok. „Najgorzszy kucharz świata”
7.20 „Piekielna droga”
8.20 „Poważne kłeski żywiołowe”
9.30 „Haczyk na jednym końcu”
10.00 „Zwiadowca przeszłości”
10.30 „Egaz do dechy”
11.00 „Wszystko jest mierzone”
11.30 S. dok. „Najgorzszy kucharz świata”
13.00 „Piekielna droga”
14.00 „Domy warte miliony”
15.00 „Poważne kłeski żywiołowe”
16.00 „Wojny magazynowe”
18.00 „Gwiazdy lombardu”
18.30 „Pod pokładem”
19.30 Bez tabu
20.00 „Ktoś z naszych, nieznanomy, ukochany” dramat
22.10 Gra „galvOK”
00.40 „Trzy sekundy” dramat

6.15 „Łapacz snów”
7.00 „Niewidoma”
8.00 S. „Uczeń Molphara”
9.00 S. „Skarb”
11.00 S. „Śledztwa siostry Bonifacji”
11.00 S. „Profesor T”
13.00 Pozdrowienia
15.30 „Wspaniały wiek”
17.35 S. „Morderstwo w Miribel”
19.55 S. „Krok do nieba”
21.00 S. „Morderstwa w Sandhamn”
22.50 „Aloha” komedia
00.55 S. „Annika”

06.25 „Sprawa dla reportera”
07.20 „Słownik polsko@polski”
07.50 „Słowo na niedzielę”
08.00 „Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Bożego Miłosierdzia w Łagiewnikach”
09.00 „Tydzień”
09.30 „Pociąg do Polski”
10.05 S. „U Pana Boga w ogródku”
11.00 S. „Ojciec Mateusz”
11.55 S. „Komisarz Alex”
12.55 Między ziemią a niebem
13.00 Anioł Pański
13.15 Między ziemią a niebem
13.45 Taizé – Dom serca
14.05 BBC w Jedynce
15.05 Rolnik szuka żony
15.30 S. „Lalka”
17.00 „Zaraz wracam”
18.00 „Teleexpress”
18.35 „Daję słowo”
19.40 „Jaka to melodia?”
20.30 „Program informacyjny”
20.55 Pytanie dnia
21.25 S. „Gra z Cieniem”
22.25 S. „Rolnik szuka żony”
23.45 „Vanilla Sky” film fab.

07.15 Muzyczne NAJ
08.05 Rozmowy (nie)wygodne
08.40 Sylwetki NIKE
08.45 „Bajnutki – bajki piaskiem i dźwiękiem pisane”
09.00 Liturgia prawosławna w Tylawie
10.05 „Ojciec Leocjusz” reportaż
10.35 Przysłań nad Biblią

10.50 Kolekcja
11.00 Sylwetki NIKE
11.05 S. „Kroniki Sherlocka Holmesa”
12.05 Sylwetki NIKE
12.15 S. „Kosmos 1999”
13.10 Sylwetki NIKE
13.20 „Panna Maliczewska”
15.05 Sylwetki NIKE
15.15 „Fanfan Tulipan” komedia
16.55 Sylwetki NIKE
17.05 S. „Nad Niemnem”
18.05 Sylwetki NIKE
18.15 Niedziela z...
19.10 „Biała bluzka” spektakl teatralny
20.45 Piosenki Agnieszki Osieckiej
21.10 Muzeum Polskiej Piosenki
21.30 Gala wręczenia Nagrody Literackiej NIKE – 2026
22.55 Porozmawiamy szczerze
23.35 „Intymność na planie” film dok.
00.35 „Acid Rain” film anim.

07.00 „Panorama”
07.30 „Rodzinka.pl”
08.30 „Pytanie na śniadanie”
11.55 „UNESCO: Skarby Polski”
12.25 „Makłowicz w podróży”
12.55 „Między ziemią a niebem”
13.00 „Anioł Pański”
13.15 „Między ziemią a niebem”
13.50 Słowo na niedzielę
14.00 Transmisja Mszy Świętej
15.15 S. „Nad Niemnem”
17.20 Opole 2006 na bis
18.00 Teleexpress
18.25 S. „M jak miłość”
19.20 „Kabaretomaniacy”
20.10 63. KFPP w Opolu

20.30 Program informacyjny
20.55 Pytanie dnia
21.20 S. „Komisarz Alex”
22.15 „Ja wam pokażę!” komedia
00.15 Gabi Drzewiecka zaprasza

07.15 Był taki dzień
07.20 Sprawdzamy
07.35 S. dok. „Podróż z historią”
09.00 Liturgia greckokatolicka z Katedry w Olsztynie
09.55 Kłasztornie smaki według Remigiusza Rączki
10.20 S. „Syzyfowe prace”
11.15 S. dok. „Wojownicy czasu”
11.45 „Wszystkie kolory świata” film dok.
12.35 Na Tropach Historii
12.50 S. dok. „Pieszo przez dzięk Rumunię”
13.40 Przypadek Polski. Polityka i idee
14.00 „Kraina górskich szczytów i rzek” film dok.
14.50 Czas pieniądza
15.10 Ex Libris
15.30 „Młode wilki” film fab.
17.05 „Ostatni szpieg” film dok.
18.05 S. dok. „Historia kuchni polskiej”
18.45 Flesz historii
19.05 S. „Wojenna narzeczona”
19.55 Był taki dzień
20.00 „Palace”
20.55 „Port Wojenny Gdynia 1923–1939” film dok.
21.30 „Chodzi nie o mnie, ile o lasy, góry, pola...” film dok.
22.10 S. dok. „Polskie 100 lat”
22.35 S. „Śmieciarz”
00.05 S. „Boża podszewka”
01.55 „Być we Lwowie 39–41” film dok.

00.00 Odpowiedzialni za Kościół
00.30 Komańcza w duchu Prymasa
01.00 Słowo życia
01.05 Świat w obrazach
01.10 Informacje dnia
01.30 Przełamyj bariery
01.55 Poczet Wielkich Polaków
02.00 Anioł Pański
02.05 Święty na każdy dzień
02.15 Rozmowy niedokończone
03.20 Muzyczne chwile
03.30 Manna z Nieba
03.45 Modlitwa z telefonicznym udziałem dzieci
04.00 Informacje dnia
04.20 Różaniec
04.50 Myśląc Ojczyzna
05.00 Apel Jasnogórski
05.20 Polski Punkt Widzenia
05.40 Odpowiedzialni za Kościół
06.05 PSL skradziona tożsamość
07.00 Jestem mamą
07.15 Mocni w Wierze
07.40 Muzyczne chwile
07.50 Regał
08.15 Ja jestem z wami przez wszystkie dni aż do skończenia świata
08.45 Ocalić od zapomnienia
08.55 Poczet Wielkich Polaków
09.00 Słowo życia
09.05 Polski Punkt Widzenia
09.25 Święty na każdy dzień
09.30 Polonia
10.00 Prymas Stefan Wyszyński
10.10 Spotkanie z Magdaleną Buczek
10.15 Manna z Nieba
10.25 Przegląd Katolickiego Tygodnika „Niedziela”
10.30 Msza święta z Jasnej Góry
11.30 Promień z Fatimy
12.00 Głos serca
12.45 Solidarność narodziny Wolności
13.00 Anioł Pański z Ojcem Świętym Leonem XIV
13.15 Papież Polak do Rodaków
14.00 Wolność ma swoją cenę
15.00 Serca Sercu
15.35 Życiu powiedzmy TAK
16.00 Wieś to też Polska
17.00 Informacje dnia
17.10 Koncert życzeń
17.50 Mateczniki Polskości
18.00 Włodzimierz Rędzioch
18.30 Sól ziemi
18.55 Poczet Wielkich Polaków
19.00 Anioł Pański
19.05 Informacje dnia
19.15 Rozmowy niedokończone
20.25 Święty na każdy dzień
20.30 Bańniowy teatr lalek
21.00 Informacje dnia
21.20 Różaniec
21.50 Myśląc Ojczyzna
22.00 Apel Jasnogórski
22.20 Informacje dnia
22.40 Retrospekcja
22.45 Stan Bezpieczeństwa Państwa
22.55 Święty na każdy dzień
23.00 Mocni Jego mocą
23.30 Muzyczne chwile
23.45 Jak wygrać małżeństwo?

7.00 „Jak to jest zrobione?”
9.00 „Mistrzowie samochodów”
11.00 „Amerykańscy drwale”
12.00 „Amerykańskie motocykle”
13.00 „Łowcy staroci”
15.00 „Męskie zajęcia”
18.00 „Niebezpieczne budowy”
19.00 „Miłośnicy małych domów”
20.00 „Program o przetrwaniu”
21.00 „Ważne wydarzenia”
23.00 „Akta NASA”

06.30 Rozmowy w Mackiewiczówce
07.00 Przegląd Wileński
07.10 Zapomniani, odzyskani
07.15 HULAHOO Królewska rodzina
07.20 S. anim. „Bolek i Lolek na wakacjach”
07.30 Operacja zdrowie
08.00 Makłowicz w podróży
08.25 „Polskie Parki Narodowe” film dok.
08.50 Hasztagi tygodnia
09.50 Było, nie minęło
10.25 Info Wilno
10.35 Gra słów. Krzyżówka
10.55 Po polsku
11.00 Słownik polsko@polski
11.25 Detektyw Literka
11.40 HULAHOO Królewska rodzina
11.45 Kultowe rozmowy
12.10 S. „M jak miłość”
12.55 Jesteśmy stąd
13.00 S. dok. „Odnaleźć Zaginione”
13.30 Info Wilno Flesz
13.40 Rozmowa Dnia
13.55 „Chocim 1621” film dok.
14.50 Kulturalni
15.30 Na Tropach Historii
15.40 Stacja Innowacja
16.00 Koronka do Miłosierdzia Bożego
16.20 Detektyw Literka
16.30 Program dla dzieci
16.35 S. „Klan”
17.00 S. „Barwy szczęścia”
17.25 Info Portal
17.35 Gra słów.

Krzyżówka
18.00 S. „Ryce-rze i rabusie”
18.45 Jeden dzień z życia
19.00 Info Wilno
19.25 Studio Wilno
19.45 S. „Na sygnale”
20.10 Ewangelia Litewski
20.30 Program informacyjny
20.55 Pytanie dnia
21.05 S. „War-to kochać”
21.45 Anna Dymna spotkajmy się
22.15 S. „M jak miłość”
23.00 Info Wilno
23.05 Rozmowa Dnia
23.15 S. dok. „Od-naleźć Zaginione”

6.00 „Hymn Repu-bliki Litewskiej”
6.02, 6.40, 7.07, 3.37, 8.07, 8.40 „Dzień dobry Litwo”
6.30, 7.00, 7.30, 8.00, 8.30 „Wiadomości”
9.00 S. „Soko Köln”
9.45 S. „Die Ro-senheimCops”
10.35 S. „Eme-rycy na tropie”
11.25 S. „Tandem”
12.15 „Zga-duj i zgaduj”
12.45 „Kto i dlaczego?”
13.10 S. dok. „Dzienniki z wyspy”
14.00, 15.00, 16.00, 14.20, 15.15 „Dzień dobry Litwo”
16.20 „Czego nie mówić?”
16.30 S. „La Prome-sa – pałac tajemnic”
17.30 S. „Zgad-nij i odgadnij”
18.00 „Kto i dlaczego?”
18.30 Ważna godzina
19.00 Krajowe Nagrody dla

Nauczycieli
20.30 Panorama
21.00 Temat dnia
21.30 Program dyskusji
22.30 S. „Ob-sesja Eve”
23.15 S. „Narcos”

6.00 S. anim.
6.30 S. anim. „Tom i Jerry”
7.00 Będzie wszystkiego
7.30 „Muzycz-ni detektywi”
9.00 S. „Świeża krew”
10.00 S. „Potrze-buję miłości”
11.00 S. „Odle-głe miasto”
12.00 „Miłość od pierwszego wejrzenia”
13.00 „Bogacz i biedaczka”
14.00 S. „Pułap-ka miłości”
15.00 S. „Bajka nocy”
16.00 Wiadomości
16.25 „U Edyty”
17.00 „Dobry wieczór, Litwo”
18.30 Wiadomości
19.20 „Sport”
19.27 „Pogoda”
19.30 „Poważ-ne sprawy”
20.00 „Od...do...”
21.00 „Nie przy zdrowych zmysłach”
21.30 Wiadomości
22.30 „Po śla-dach mordercy” thriller
00.25 S. „FBI”

6.00 „Hymn Repu-bliki Litewskiej”
6.02 Rowerowe show
6.30 „Poran-ne dźwięki”
9.00 Studio Ak-tualności LRT
12.30 Menora
13.00 7 dni w Kownie

13.30 Koncert
15.00 Legendy
16.00 „1000 cudów świa-ta” film dok.
17.00 Bez maski
17.45 „Dziedzictwo”
18.30 „1000 cudów świata” film dok.
19.30 S. dok. „Księżę Harry i Meghan: Miłość wbrew regułom”
20.15 Euromaxx
20.30 Panorama
21.00 Temat dnia
21.30 „Głowa” film dok.
23.00 To jest kino
23.30 S. „North Sea Connection”

6.00 „Czary Kotryny”
6.30 „galvOK”
9.00 S. „Kobiety kłamią lepiej”
10.00 S. „W wi-rze miłości”
11.00 S. „Ko-misarz Rex”
12.00 S. „Dla do-bra rodziny”
14.00 S. „Dome-nica Montero”
15.30 „Simpsonowie”
16.00 „Wiado-mości TV3”
16.27 „Pogoda TV3”
16.30 „Pomoc TV”
18.30 „Wiado-mości TV3”
19.20 „Sport TV3”
19.27 „Pogoda TV3”
19.30 „BEZ TABU”
20.00 „Vytaro ferma”
21.30 „Wieczorne wiadomości TV3”
22.30 „Stacja szyfrująca” thriller
00.15 S. „Prawo i porządek”

6.00 „Moja kuch-nia najlepsza”
7.30 „Realna mistyka”

8.30 „Poniżej pokładu”
9.30 S. „Kod”
10.30 S. „Mentalista”
11.30 S. „CSI. Nowy York”
12.30 S. „911”
13.30 „Moja kuch-nia najlepsza”
15.00 „Poni-żej pokładu”
16.00 S. „Kod”
17.00 S. „Mentalista”
18.00 S. „CSI. Nowy York”
19.00 S. „S.W.A.T.”
20.00 S. „Kobra 11”
21.00 „Ocale-nie” film fab.
23.10 „Krypto-nim U.N.C.L.E.” komedia

5.00 „Życie na-leży do ciebie”
5.30 „Sad i ogród”
6.00 „Bibiole-ta i człowiek”
6.30 24/7
7.30 Godzina z Valatką.
8.30 „Moje miejsce”
9.30 TV Wolność
10.30 S. „Nieod-kryta Rosja”
11.30 24/7
12.30 „Pytanko”
13.00 Nowy dzień
14.00 S. „Stary”
15.30 Chcę pracować
16.00 Reporter
16.28 Pogoda
16.30 Litwa na żywo
17.30 Sad i ogród
18.00 Reporter
18.28 Pogoda
18.30 Tv Wolność
19.30 Lato na wzgórzu
20.00 Reporter
20.25 Litwa na żywo
21.25 S. „Nieod-kryta Rosja”
22.30 Reporter
22.58 Pogoda
23.00 Litwa na żywo

05.00 S. „Chicago Fire”
06.55 S. „Alarm dla Cobra 11”
10.10 „Najzabawniejsze amerykańskie filmy domowe”
11.00 „Niedoskonałe geny”
13.00 S. „Domek szczęścia”
14.00 S. „Walker, Texas Ranger”
16.00 „Najzabawniejsze amerykańskie filmy domowe”
17.00 „Kobra”
19.00 „Skazani”
20.00 „Prawo i porządek”
21.00 „Bandyta” thriller
23.25 „The Boogeyman” thriller

6.00 S. „Kakao”
7.00 S. „Zatręci w miłości”
8.00 S. „Niewidoma”
9.00 S. „Leila”
10.00 „Velvet”
11.00 S. „Profesor T”
12.00 S. „Rezydent”
13.00 S. „Prawo i porządek”
14.00 S. „Specjalistka”
15.00 S. „Anupamaa”
15.35 „Man-gal Lakshmi”
16.30 S. „Niewidoma”
18.00 „Pierwsze randki”
19.00 S. „Rezydent”
20.00 S. „Prawo i porządek”
21.00 S. „Death in Denmark”
22.50 S. „Specjalistka”
23.55 „Morderstwa w Sandhamn”

06.50 S. „Akcjowa 38”
08.00 „Transmisja

Mszy Świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze”
08.30 „Studio Raban”
09.00 „Serwis Info”
9.20 „Zaraz wracam”
10.00 S. „Ranczo”
11.05 S. „Komisarz Alex”
12.00 S. „Ojciec Mateusz”
13.00 Serwis Info
13.10 „Agrobiznes”
13.40 Rok w ogrodzie Extra
13.50 „BBC w Jedyńce”
15.00 S. „Splątane losy”
16.00 „Serwis Info”
16.10 Reporterzy
16.35 „Gra słów. Krzyżówka”
17.00 S. „Dzieciństwo”
18.00 „Teleexpress”
18.25 „Jaka to melodia?”
19.05 S. „Klan”
19.40 S. „Akcjowa 38”
20.30 „Program informacyjny”
20.55 „Pytanie dnia”
21.25 Piłka nożna Liga Narodów
00.15 „Ostatni pojedynek” film dok.

06.55 Kolekcja
07.15 Kulturalni
08.10 „Cześć, kaptanie!” film TVP
09.20 Tamte lata, tamte dni
10.00 S. „Rodzina Połanieckich”
11.35 „Jezioro Bodeńskie” dramat
13.15 „Paul Signac: złoty wiek dopiero nadziei” film dok.
14.10 „Mąż pod łóżkiem” film TVP
14.50 S. „Kosmos 1999”
15.55 „Fuks” komedia sensacyjna

17.35 S. „Rodzina Połanieckich”
19.15 Dobry tytuł
19.55 S. „Rawhide”
21.00 „Dama z Szanghaju” film fab.
22.40 „Fanfan Tulipan” komedia
00.30 „Smak wiśni” film fab.

07.00 „Panorama”
07.30 „Nasza wiara – nasza historia”
08.00 Gwiazdorska kuchnia Ani
08.30 „Pytanie na śniadanie”
12.30 „Zaginione? Ocalone?”
13.00 Serwis Info
13.10 S. „Blondynka”
14.50 S. „Zmiennicy”
15.50 „Niezwyczajne miejsca”
16.00 Serwis Info
16.10 „100 pytań do...”
17.00 S. „Pan Mama”
17.30 S. „Barwy szczęścia”
18.00 „Teleexpress”
18.20 „Gra słów. Krzyżówka”
18.50 „Teleexpress Extra”
19.15 „Słownik polsko@polski”
19.45 „Panorama”
20.20 „Niezwyczajne miejsce”
20.30 Program informacyjny
20.55 Pytanie dnia
21.25 S. „Wojenne dziewczyny”
22.15 S. „Dom”
23.50 Gala wręczenia Nagrody Literackiej NIKE 2026

07.30 Był taki dzień
07.35 Słownik polsko@polski
08.00 Fake czy historia?
08.35 Było,

nie minęło
10.10 S. „Dom”
11.50 Ex Libris
12.10 Na bitewnym szlaku
12.35 S. dok. „Marzenia są ciekawsze”
13.05 S. dok. „Plaże Europy”
14.00 S. dok. „Zapomniane dyktatury Europy”
14.45 Flesz historii
15.05 S. „Dom”
16.35 S. dok. „Sensacje XX wieku”
19.05 S. „Wojenne dziewczyny”
19.50 Ex Libris
20.10 Był taki dzień
20.15 „Historia Polski” film dok.
21.10 S. „Zatoka szpiegów”
21.55 S. dok. „Berlin 1945. Dziennik miasta”
22.45 „Mój pradziad Melchior Wańkowicz” film dok.
23.45 „Piosenką przez historię”
23.55 „Port Wojenny Gdynia 1923–1939” film dok.
00.25 S. dok. „Sensacje XX wieku”

6:10 – Sanktuaria polskie – Sanktuarium Matki Bożej Bolesnej Piaseckiej (program religijny)
6:30 – Odpowiedzialni za Kościół – Rozmowa z J. Em. Ks. Kard. Gerhardem L. Müllerem (odc. 2)
7:00 – Dar Wiary (program religijny/dokumentalny poświęcony tematyce misyjnej)
09:00 – Informacje dnia (poranny serwis wiadomości)
11:00 – Infor-

macje dnia
13:00 – Anioł Pański (południowa modlitwa maryjna)
13:03 – Informacje dnia
13:20 – Skazani na Sybir (cykl reportaży o tematyce historycznospołecznej) [1, 2, 3]
14:30 – Msza święta z kaplicy Matki Bożej na Jasnej Górze (transmisja na żywo)
17:00 – Informacje dnia
18:30 – Spotkanie Rodziny Radia Maryja (transmisja z jednej z polskich parafii)
21:00 – Informacje dnia (główne, wieczorne wydanie wiadomości)
21:20 – Różaniec (wspólna modlitwa na żywo z udziałem widzów i słuchaczy)
21:50 – Myśląc Ojczyzną (cykl felietonów i reportaży społeczno-patriotycznych)
22:00 – Apel Jasno-górski (transmisja na żywo z Częstochowy)
22:40 – Polski Punkt Widzenia .

7.00 „Mistrzowie samochodów”
9.00 „Jak to działa?”
10.30 „Aukcje zagubionego bagażu”
12.00 „Łowcy staroci”
17.30 „Aukcje zagubionego bagażu”
18.00 „Inny garaż”
19.00 „Jak to jest zrobione?”
21.00 „Program o przetrwaniu”
23.00 „Zapomniane i porzucone”

Region w UE zamknięty dla kobiet

Są jeszcze miejsca w Europie, gdzie kobiety nie mają wstępu tylko z powodu płci. Na greckim półwyspie Athos od blisko tysiąca lat obowiązuje awaton, czyli zakaz wstępu dla kobiet. Dotyczy on również samic zwierząt. Athos leży w północnej Grecji i jest jednym z najważniejszych ośrodków prawosławnego monastycyzmu. Najwyższy szczyt półwyspu ma 2033 m n.p.m. Od 1988 r. znajduje się na liście światowego dziedzictwa UNESCO. W 20 klasztorach mieszka ponad 2 tys. mnichów, między innymi z Grecji, Rumunii, Serbii, Bułgarii, Gruzji i Rosji. Mnisi uzasadniają zakaz tradycją.

Fot. Freepik

Ogromny awans Polski w światowym rankingu

Francuska grupa finansowa Natixis Investment Managers opublikowała najnowszą edycję rankingu Global Retirement Index (GRI) oceniającego, gdzie emerytom żyje się najlepiej. Liderem zestawienia pozostaje Norwegia, ale największy awans w tegorocznej edycji zanotowała Polska. Globalny Wskaźnik Emerytalny to narzędzie analizujące bezpieczeństwo, stabilność finansową oraz ogólną jakość życia emerytów w 44 krajach świata. Natixis przygotowuje go wspólnie z firmą badawczą CoreData Research. Analitycy biorą pod uwagę 18 wskaźników pogrupowanych w cztery kategorie: zdrowie, finanse na emeryturze, dobrobyt materialny, jakość życia.

„Polska zanotowała największą poprawę pozycji w tegorocznym rankingu” - podkreślają autorzy raportu. Kraj przeskoczył z 28. na 19. miejsce, a jego wynik wzrósł o 5 punktów procentowych w porównaniu z ubiegłym rokiem i o 8 pkt proc. względem 2016 r.

Hiszpański region szuka nowych mieszkańców

Nawet 40 tys. euro, może dostać osoba, która kupi, wyremontuje lub zbuduje dom na wsi w hiszpańskim regionie La Rioja. Z programu „Revive” mogą skorzystać także Polacy. Pieniądze z programu „Revive” można dostać tylko na dom w miejscowości liczącej do 5 tys. mieszkańców. Wysokość wsparcia zależy od jej wielkości: we wsiach do 500 mieszkańców można dostać do 40 proc. ceny domu, ale nie więcej niż 40 tys. euro. W miejscowościach, w których mieszka od 501 do 2 tys. osób, dopłata wynosi do 30 proc. ceny, maksymalnie 30 tys. euro. O dopłatę mogą się starać osoby w wieku od 18 do 45 lat. Nie trzeba być Hiszpanem. Wystarczy obywatelstwo jednego z krajów UE.

Fot. Freepik

Fotomigawka

■ Pełen przekrój pokoleń w jednym kadrze: dziadkowie (lit. senukai), rodzice i dzieci Fot. Apolinary Klonowski